

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dan dostavljen:	celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta	12.—	pol leta 11.—
četrt leta	6.—	četrt leta 5-50
na mesec	2.—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i t d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele
četrt leta	6-50	celo leto naprej K 35.—
na mesec	2-30	

Vprašarjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Ponovna cesarjeva zahvala junakom na jugozapadni straži.

Dunaj, 29. oktobra. (Kor. urad.) Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je izvolilo najmilostliveje izdati nastopno Najvišje lastnoročno pismo:

»Ljubi gospod stričnik, generaloberst nadvojvoda Evgen!

V najtoplejšem, hvaležnem priznavanju uspehov polnega vodstva, Vam ljubih podrejenih bojnih sil, izročam Vam Svoje armadno in brodovno povelje z današnjega dne.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

ARMADNO IN BRODOVNO PVELJE MOJIM, PROTI ITALIJI SE BOREČIM BOJNIM SILAM!

Še Vas čaka marsikaj hudega! sem Vam rekel v Svojem armadnem povelju z dne 29. julija.

In tako je tudi bilo. Trije meseci, polni vročih bojev so za Vami!

Junaška hrabrost, najžilavejša vztrajnost, občudovanja vredna požrtvovalnost vrlih čet, izborna vodstvo in skupno delovanje, polno razsodnosti in preveto najboljšega tovariškega duha vsega orožja, to je doprineslo čine, ki zagotavljajo zvesti straži na jugozapadu sijajen list v zgodovini Moje oborožene sile.

S trdnim zanašanjem gledam na Vas, Moji vrli, poln zaupanja,

sem si svest, da je težka naloga, premagati hrabre, številne sovražnike, v Vaših rokah. Vem, da ne izpolnujete samo svoje dolžnosti, ne, z zvestim srcem, ki bije za Vašega vojnega gospoda, za drago domovino, vršite velike čine, izkazujete se junake. Iz polnega srca pošiljam Vam Svojo zahvalo in pozdrav.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

ZAHVALA ARTILJERIJI.

Cesar je izdal nadalje nastopno lastnoročno pismo:

»Ljubi gospod stričnik feldcajgmojster nadvojvoda Leopold Salvator!

Iz poročil, ki Mi prihajajo z vseh bojišč, razvidim z velikim zadovoljstvom, na kako znamenit način deluje Moja skupna artiljerija — zvesta svojem staremu dobremu glasu — izvem, kako ostale, kar najbolj junaško se boreče čete zahvalno priznavajo mogočno artiljerijsko podporo, katere so deležne.

Vam in vsem onim, ki so neumorno sodelovali na izpolnjevanju in napredovanju artiljerije, ki dobivajo najlepše plačilo v bogatih uspehih, izražam iz srca zahvalo.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

Osmi dan velike bitke na soški fronti.

BITKA NA PRIMORSKI FRONTI ZOPET OŽIVELA. — PO KRVA- VEM PORAZU SOVRAŽNIKA JE NASTALA MIRNA NOČ. — BOMBE NA MIRAMAR.

Dunaj, 29. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo:

Italijansko bojišče.

Včeraj je italijanska druga in tretja armada zopet pričela s sploš-

nim napadom z vso močjo. Bitka se je tako zopet vršila ob celi primorski fronti. Pred pehotnim napadom se je vršila artiljerijska priprava, ki se je povišala v več odsekih do bobnečega ognja in dosegla zlasti proti goriskemu mostišču ljutost, kakoršne dosedaj še ni bilo. Ali ne ta ogenj, ne sledeči juriš niso mogli naših čet omajati. Zopet so krvavo zavrnilo sovražnika na celi fronti. Obdržale

so brez izjeme svoje na mnogih krajih razstreljene pozicije. Ako je sovražnik vdrl tu ali tam v kak jarek, je bil s takojšnjim protinapadom iz njega pregnan. Težkemu dnevu, ki se je končal s popolnim neuspehom Italijanov, je sledila mirna noč.

Tudi na fronti ob Dolomitih trajala dalje sovražna napadalna delavnost v nezmanjšani meri. Tu je naperil sovražnik svoje najhujše napore na Col di Lana, pred katerim se je razbilo že toliko napdov in tudi včeraj dva nova.

Neki italijanski letalec je metal bombe na grad Miramar.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

TRETJA BITKA OB SOČI.

Velikanski juriš v četrtek na našo soško fronto z italijanske strani, je bil zopetni obupni poskus, predreti to fronto in vzeti v posest kraje, za katere so že toliko žrtvovali. Ali tudi ta juriš ni spremenil položaja. Tretja bitka ob Soči je prinesla sovražniku še težje izgube od prvih dveh. Pojavi so tu, ki pričajo, da moralni sovražnik vsled neuspehov silno trpi, tudi dejstvo, da sovražnik ni poslal več v ogenj čet, ki so se morale enkrat umakniti ali so hudo prizadete na izgubah, marveč je poslal vedno sveže, kaže, kako je pri srcu našemu sovražniku, ki je hotel na vsak način izsiliti zmago ob Soči, pa so bili brezuspešni vsi še tako veliki in še tako dobro zasnovani napori. Ali so bile vzete bojne sile, ki so napadale v četrtek, iz armad, ki stoje na tej fronti, ali jih je vrhovno armadno vodstvo poklicalo od kje drugodi, se ni dalo še dognati. Okoliščina, da je bil sovražnik v noči po hudem dnevu popolnoma pasiven, kaže najbrže, kako so izmučene bojne sile, katere ima ob Soči sovražnik na razpolago.

Položaj na bojišču ob soški fronti kaže vedno jasneje, da se bore Italijani z največjim naporom in z največjim žrtvovanjem ljudi. Najljutejši boji se vrše za gorisko in tolminsko bojišče.

Kratek pregled bojev.

Na pozicije v bovški kotlini in v krnskem ozemlju so se izvršili dne 23. oktobra številni italijanski posamezni napadi, dne 27. oktobra je bil napad močnih sil. Pozicije na Mrzlem

vrhu in na Krnu so bile neprestano napadane dne 23. oktobra; dne 24. oktobra sta bila dva večja napada; dne 25. oktobra trije napadi na Krn in ponočni napad na Mrzli vrh. Dne 26. oktobra se je bojevanje nekoliko poglelo, samo v krnskem ozemlju se je dogodil zopet napad; dne 27. oktobra tu močan naskok; dne 28. oktobra je divjalo splošno napadanje na celi fronti. Na hrib Sabotin je bilo naperjenih 22 večjih napadov; dne 23. oktobra so napadale močnejše sile ponovno; dne 24. oktobra smo zadušili napad že v kali z artiljerijskim ognjem; dne 28. oktobra je samo artiljerija obstreljevala Sabotin; dne 27. oktobra je bil zopet napad na Sabotin; dne 28. oktobra je bil napad na celi fronti. Na hrib Sv. Martina in na Griže brdo so trajali boji neprenehoma od 21. do 23. oktobra, potem se jih v poročilih ne navaja več. Pri Sveti Luciji je bilo več napadov dne 24. oktobra, drugi dan so napadale močnejše sile in prišlo je do bojev moža proti možu. Pri Plaveh je dne 24. oktobra naša artiljerija hitro vdušila dva napada, v nastopnih dneh so spadale Plavi v napadalno zono. Dne 24. oktobra je bil boj najhujši pri Doberdolu, juriši z masami so bili tam odbiti. Dne 25. oktobra je bilo mirneje, trajal pa je artiljerijski ogenj, ki se je polegel dne 26. oktobra. Na gorisko in tolminsko mostišče trajajo napadi od nedelje nepretrgoma dalje in dne 28. oktobra se je povzpelo sovražni ogenj do take ljutosti, kakršne še ni bilo. Glavna napada sta torej naperjena na Gorico in Tolmin. — Naši komunikaciji poročajo, da so vsi poskusi, predreti fronto, brez vsakega uspeha.

Od enajstih dni bitke, to je od 18. do 28. oktobra, je bi zadnji dan najljutejši in najbolj krvav. Mnogoštevilne napade je pripravljala artiljerija več ur z grozovitim streljanjem, zlasti na gorisko mostišče, katero so hoteli vzeti za vsako ceno, tu je dosegla delavnost italijanskih topov svoj višek. Ob 8. zjutraj je začel ogenj iz vseh kalibrov, v opoldanskih urah je bil najhujši proti Sabotinu in podgorskemu zaledju, zvišal se je v bobneči ogenj, ki je presegal v svoji silovitosti, v trajanju in v uporabi municije najtežjih topov ogenj prejšnjih dni sedanje bitke, kakor tudi ogenj najhujših dni v mesecu Juliju na Goriskem. Po šesturni artiljerijski pripravi je sovražnik napadel Sabo-

in Podgoro. Na Sabotin je navadno pet ali šest bataljonov, katerim so sledile močne rezerve. Ali samo na južnem krilu tega ozemlja je dosegel napadalec naše že popolnoma razstreljene jarke, ali takoj je bil vržen iz njih. Prisililo je streljanje naših topov in naših pušk sovražnike v beg z velikimi izgubami v njegove prvotne pozicije. Poskusil je še z rezervami, pa te niso mogle priti do napada. Na Podgori je tudi vdrla jako močna sovražna pehota v nekaterih razdejanah kose jarkov in se je povzpela mestoma celo na greben, da bi jo kar z roko prijel. Sijajen protisunek dalmatinskega pešpolka št. 23 je spravil vse pozicije zopet v našo posest. Predpolje Sabotina in podgorske višine so posejane z italijanskimi trupli. Proti Pevni začeti italijanski napad se je izjalovil v navzkrižnem ognju naših baterij. Doberdolsko planoto so napadli popoldne ob 3. po najhujši artiljerijski pripravi. Prvi poskus na vrh Sv. Mihaela se je hitro izjalovil, drugega je odbil banatski naš pešpolk št. 43, sovražnik je imel velikanske izgube. Istotako so bili odbiti ponovni sunki pri Sv. Martinu in v odseku do Grižega brda, kjer se je odlikoval posebno graški domobranski pehotni polk. Samo vzhodno Vermeljana je došel en bataljon do naših ovir, ogenj ga je pogljal v beg. Napadalni poskusi pri Selcah in vzhodno so se razbili v našem ognju. Pred tolminskim mostiščem in severno do Krna ni ponehal ves čas napadalna delavnost Italijanov. Branitelji Mrzlega vrha so tudi dne 27. oktobra odbili dva sovražna sunka. V odseku Plavi je bil pri Zagori ljutejši boj, kjer je bil sovražnik tudi odbit. — Tako je doživela italijanska ofenziva na celi fronti fiasco.

Izjalovljenje italijanske ofenzive.

Curih, 28. oktobra. »Tagesanzeiger« poroča z italijanske meje:

Italijani doslej niso mogli predreti nikjer na nobenem mestu avstro-ogrsko obrambne fronte. To je razvidno tudi iz Cadornovih poročil, ki priznavajo, da so Italijani dobili važne postojanke, pa so jih zopet izgubili. Na Doberdolski planoti kjer edino omogoča ozemlje razvijanje vilikih bojnih sil, Italijani niso osvojili niti enega oprišča, za katere pa so bili že poprejši, tako hudi boji.

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. L e y s.

(Dalje.)

XXIX.

Nekaj dni po svoji osvoboditvi se je odpeljal Hugh Thesiger na posestvo svojega strica, da bi se tam v miru in na dobrem zraku privoščil nekaj tednov počitka, lady Ada Boldonova pa se je vrnila na svoj dvorec Roby Chase. Zavedala se je, da ima opraviti mnogo in vsakovrstnega dela, saj je bilo treba vse pripraviti, da izroči posestvo in vse, kar spada k njemu, Frederiku Boldonu. Prisiljena je bila zapustiti sijajno stališče, katero je zavzemala v družbi in se odpovedati udobnostim, ki jih ji je dajalo veliko premoženje Rikarda Boldona. Njen bodoči mož Hugh Thesiger bo moral svojo poroko ž njo praznovati v starem in skromnem župnišču, prav kakor da bi se ne bila nikdar žrtvovala Rikardu Boldonu, da postane bogata in da jo bodo ljudje imenovali »lady Boldonovo« in jo nagovarjali »Vaša svetlost.«

Prišedši popoldne iz Londona na dvorec Roby Chase se je lady Boldonova izprehajala najprej po svoji terasi, ki jo je obsevalo jasno zimsko sonce. Hodila je po terasi s počasnimi koraki in razmišljevala o svoji preteklosti, o vseh doživljajih, kar jih je učakala od dneva svoje poroke pa do zopetnega svidenja z oproščenim ženinom. Kaj ji je prinesla poroka s starim, a bogatim Rikardom Boldonom? Žrtvovala je bogastvu in plemstvu Rikarda Boldona svojo prvo in svojo edino ljubezen; to pomeni, da se je prodala, samo da bi postala gospodinja na dvorcu Roby Chase. Predno je sklenila to kupčijo, se ji je zdelo, da ne stori s tem nič napačnega in da preziranje predsodkov ni nič neprimerne. Zdaj pa je zardevala nevolje, kadar se je spomnila, da se je za bobneč naslov in veliko premoženje prodala staremu, izžitemu in nesimpatičnemu Rikardu Boldonu. Pahnila je od sebe Hugh Thesigerja, ki jo je iz vsega srca ljubil, zadala mu s svojo poroko hud udarec in si ga skoraj za vse življenje odtujila; dokler je živel njen mož, je bila v njegovi hiši pravzaprav le bolj plačana in bolj obležena služkinja, a ko je mož umrl in je njegovo premoženje prišlo v njene roke, se tega bogastva

ni mogla nikoli razveseliti, kajti vedno ji je ležalo na duši spoznanje, da veliki dvorec ni njen in da bo morala prej ali slej vse zopet dati iz rok in se umakniti v uboštvo. Nad vse pa ji je grenila življenje zavest, da je skrivna velike goljufije. Nikdar ni skrbi in zle slutnje in končno je Hugh in sebe spravila v nevarnost, da zapadeta nesreči in sramoti.

Kadar je tako premislila, kaj je žrtvovala in prestala in izgubila, se je vedno vprašala, kako korist so ji prinesla ta leta. Nič drugega, kakor par tisoč funtov šterlingov, prihranjenih z veliko težavo in takorekoč pritrpanih od ust. Sklenila je že davno, da podari polovico teh prihrankov svoji sestri Marjoriji. Zdaj je bila tem bolj odločena, da izvrši ta sklep, ker je dobro vedela, da O' Neilu sploh ne bo mogla nikoli zadostno izkazati svojo hvaležnost za vse, kar je zanjo storil. Ti prihranki so bili edini sad, ki so ji ga pridobile njene žrtve, a še ta je v njeni sodbi izgubil vsak pomen, čim se je spomnila, koliko let sreče sta ona in Hugh izgubila je vsled tega, ker se je poročila z Rikardom Boldonom.

Naslednji dan je prišel Hugh na obisk in je nujno in z največjo ljubezensko vnemo nagovarjal Ado, naj privoli, da bo njiju poroka čim

prej mogoče. Če bi poroko še dalje odlašala, bi ju ljudje gotovo dolžili, da hočeta iz posestva Roby Chase izprežati čim največ denarja in s tem oškodovati Frederika Boldona. Ada se je dala lahko pogovoriti, kajti želela je sama, da bi mogla kar mogoče kmalu zapustiti dvorec, v katerem je doživela tako malo prijaznih ur.

Toda Hugh Thesiger je imel še drugo željo. Dokazoval je Adi, da bi bilo najbolje, če sploh zapustita Angleško in se izselita ali v Združene države severoameriške ali v kako kolonijo. Hugh je svojo željo utemeljil z različnimi razlogi. Zlasti pa je poudarjal, da zanj v Londonu ne bo več ugodnih tal. Naj je bil tudi sijajno oproščen, naj se je tudi izkazala njegova popolna nedolžnost, naj so tudi vsi časopisi z občudovanjem pisali, kako sta se Ada in on hotela drug za drugega žrtvovati, vendar je gotovo, da bosta še dolgo časa predmet vsakovrstnemu opravljanju. Eno stvar je pa Hugh tudi Adi zamolčal: da se mu gabi, še zdaj kot odvetnik stopiti v isto dvorano, v kateri je sedel, osumljen zavrtnega umora, na obtožni klopi. Zaman je Hugh sam sebi dopovedoval, da je v tem njegovem mnenju nekaj bolestrnega in celo strahopetnega; prema-

gati tega čustva ni mogel in vedno iznova se mu je tudi vsiljevala misel, da kot odvetnik v Londonu nima več prihodnosti. Adi je pa samo rekel, da bi bil povsod srečnejši, kakor v Londonu.

»A pomisli na mojega očeta, ki je že tako star, pomisli na mojo mater,« je mehko ugovarjala Ada, »spomni se, da imaš starega strica in staro teto.«

»Da! To je največji zadržek in toliko bridkejši, ker ni čisto nič upanja, da bi se še kdaj videli.«

»To bi bila tudi jako slaba zahvala za vse, kar sta ti storila tvoj stric in tvoja teta,« je menila Ada in videla z nekim tihim veseljem, da so njene besede zadele Hughja v živo.

»Prav praviš,« je dejal Hugh po trenotek trajajočem razmišljanju. »Stric in teta me ljubita, da bi še lastnega otroka ne mogla tako rada imeti in kdo ve, če bi jim s svojim odhodom ne skrajšal še življenja. To je pa tudi res, da London ni več zame pravi kraj. No, morda se pomemiva o tem še o drugi priliki.«

Govorila sta tekotom prihodnjega tedna res še večkrat, pa se nista mogla nikoli odločiti.

(Dalje prihodnjik.)

Bolje bi bilo v Solunu.

»Pester Lloyd« piše: Italijanska ofenziva najnovjšega datuma se je popolnoma izjalovila, kakor priznava tudi že razni zunanji listi. Pred doberdoškim odsekom, pred enim naših pobotnih polkov, leži nad 3000 sovražnih trupel. En cel italijanski regiment, eden najboljših, je porazen popolnoma, požen je in mrtev leži pred našimi pozicijami. Ali bi ne bilo lepše za Italijane, namesto da napadajo našo soško fronto, da so se izkrcali v Solunu. Tako bi sedeli lepo živi v kavarnah v Solunu... Tako pa je žrtvovanih tisoče in tisoče brezuspešno...

»Čudoviti igrokaz« ob soški fronti.

Chiasso, 28. oktobra. Danes se vršnega italijanskega ministrskega sveta se udeležijo vsi ministri. Minister Barzilaj, ki se je mudil dva tedna v glavnem stanu, se je vrnil v Rim in ima poročati o sijajnem položaju italijanske armade. Minister je šel s kraljem na zvonic v Ogleju, odkoder se vidi v Trst. Nasproti osebami, ki so čestitale kralju, da se mu vidi, kako dobro se počuti, je rekel kralj, kakor poroča »Giornale d'Italia«: »Kako naj se nepočutim dobro pri obdobju vrednem igrokazu, ki ga predstavljajo naše čete?«

Francoski general o italijanski ofenzivi.

Lugano, 28. oktobra. Francoski general Verraux piše o italijanski ofenzivi proti Avstriji: Uspehi Cadornovi obstojijo v tem, da je osvojenih nekoliko strelskih jarkov, no, komur so znane težkoče terena, ta se temu ne bo čudil.

Ustavljen železniški promet v gorenji Italiji.

Curih, 29. oktobra. Iz Milana javljajo, da je v gornji Italiji ustavljen železniški promet skozi 8 dni, ker vse proge uporabljajo za vlake, ki vozijo za ranjence s soške fronte.

Ranjenci v Italiji.

Za transport ranjencev in za hitro nastanjenje po bolnišnicah, je v Italiji jako slabo preskrbljeno. Saniteta ni kos svoji nalogi. Velik odstop tek ranjencev dosepe mrtvih že v bližnja mesta. V Milanu, Veroni, v Benetkah in Turinu ni več prostora za ranjence, tako da jih je treba pošiljati celo v Sicilijo, in sicer v velikem številu.

Italijanski vpoklic.

Rim, 29. oktobra. Tretja kategorija letnikov 1886. in 1887., neizvežbani ljudje, je vpoklicana na dan 6. novembra.

Kako poroča Cadorna.

V svojih poročilih je jako gostobeseden, ali vse drugo rajše pripoveduje Cadorna, samo soške fronte se dotika najmanj. Ako kje na Tirolskem zasede kak kočček ali požge kako prazno hišo, je to velik uspeh; ako pa se ob Soči odbije z naše strani na celi fronti italijanske naskoke, potem se o tem poroča tako, da so doseženi novi znatni uspehi. Ali kje vendar so ti uspehi, ko pa navaja Cadorna vedno ene in iste kraje!

Cadorna je poročal pred dnevi, da je pri Plaveh vjel obilo avstrijskih vojakov in eno strobno puško. Toda ko so tam to čitali, so se smejali, ker ni resnično Cadornovo poročilo. Nikogar ni vjel in nikake puške ni zaplenil.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

»Tribuna« poroča iz Corinalda: General Grandi si je rešil življenje samo slučajno. Poslopje, v katerem je bivalo njegovo poveljstvo, se je zdelo sumljivo opazovalcem in začeli so streljati na isto. Prvi strel je demoralizirano poslopje. Oficirji so svetovali generalu, naj se nemudoma odstrani. To je storil, trenotno nato je bilo poslopje zadeto in pognano v zrak.

Iz Turina poročajo, da sta se ponesrečila nad letališčem Mirafiori dva letalca. Trčila sta drug ob drugega v višini 200 metrov in padla na tla. Eden je bil takoj mrtev, drugi je umrl par ur potem.

Italija mora počakati.

»Petit Parisien« poroča, da bi se bila Italija pridružila ekspediciji v Solun, ako bi bile razmere to dovolile, ali Italija je že mesec in mesec pripravljala ofenzivo na avstrijski fronti, kakor jo je javnost zahtevala. Ta ofenziva razbremenjuje Srbijo posredno, ker so morali Avstrijci poslati čete proti Italiji, ali Italija ne misli, da je storila že vse za triumf četverozveze s to ofenzivo. Ni treba misliti, da bo Italija mirno gledala, ako bodo Avstrijci prodirali proti Lovčenu, ki dominira Kotor. Ko bo italijanska ofenziva končana, bo Italija že vedela, katero karto jej je treba izigrati, ali za sedaj treba umeti, da se mora čakati.

Italijanski ministrski svet.

Rim, 29. oktobra. Ministrski svet je imel včeraj in predvčerajšnjim triurne seje, da se posvetuje in eventualno sklepa o vojaških in diplomatskih odredbah. Zanesljivih vesti o teh sejah ni. Po poročilu nekega lista, je ministrski svet sklenil, sklicati parlamentom novembra za kakih 14 dni in določiti, da morajo borze ostati zaprte do konca januarja 1916.

Za soško fronto.

Dne 28. oktobra.

Dne 25. oktobra so imeli biti Italijani že v Gorici. V goriškem mestu ni bilo človeka, ki bi bil verjel, da se izpolni napoved, vržena dol iz sovražnih aeroplanov. D' Annunzio je že Trstu obljubljal, da bo kmalu »rešen«, ali kje je še Trst in kje je še Gorica! Da bo »rešen« Trst, je že pred časom propovedoval v prisiljenih pesniških besedah D' Annunzio, ali namesto »odrešitve«, prinašajo Italijani Trstu bombe. Ali so morda že sprevideli, da tudi v Trstu ni ljudi, ki bi hrepeneli po »odrešitvi«, kakor si predstavljajo v Italiji razni vodilni krogi po napačnih informacijah s strani irredentistov. Gorico so hoteli odrešiti torej končno dne 25. oktobra, praznik sv. Justa, tržaškega patrona, 2. novembra bi radi obhajali že tam v tržaškem mestu, na katero časih tako poželjivo pogleda mali kralj iz kampanila v Ogleju. Na Trst so vrgli bombe, v Gorico so začeli spuščati vžigalne granate. Na Pokopališki cesti so gorele hiše. Prišli so sicer gasit ognjegasci, ali kako naj gase pod ognjem granat. »Odrešitve« ni, torej granate, ki vžigajo. Ako mislijo, da so s tem preplačili prebivalstvo, se jako motijo... Tudi gori proti Kostanjevici nad Pokopališko cesto so že letele granate in je baje ena priletela prav blizu pozdravit v samostanski cerkvi, kjer spi v miru francoski kralj Karel X. in grofa Chamborda.

Desni breg Soče ob Pevmi, Podgori, Šentmavru, Oslavju je pozorišče velikih italijanskih naporov. Ta naša lepa tla so namočena s krvjo in jemljejo v se nešteto italijanskih trupel. Sabotin je gorel, strašno vojno divjanje po Kalvariji, Grojni, ogenj se je videlo okoli in okoli, s Kraša, iz Brd, iz Furlanije. Visoko so se dvigali ognjeni stebri in kar ni hotelo jih biti konec. Vtisk grozovit. Jekla sečejo todi okoli, smrt žanje... Tako blizu goriškega mesta sovražnik, tik ob njem, notri pa — vhod prepovedan.

Francoski zrakoplovci križarijo po goriškem zraku. Bombe mečejo dol, okoli Gorice, na polju zadene kakega pridnega poljedelca, kakor pri Solkanu, kjer so ubile kmeta in njegova dva sinova in dva vola. V Zabiem kraju, kjer je zemlja bolj mehka, se je zarila granata skoro pet metrov globoko. Francoski zrakoplovci so ubili v Batah duhovnika Alojzija Čibeja. Na vrt njegovega stanovanja je padla bomba in ga ubila. Italijanski in francoski zrakoplovci bi radi prizadali naši armadi, predvsem pa našim izbornim zrakoplovcem veliko škodo. Ali pravih uspehov nimajo nikjer. Nasprotno pa se pojavijo naši kje nad Furlanijo, ali nad Benetkami, to je gorje in potem javkanje po italijanskem časopisu. Zadnje čase je bila burja. To so hoteli izkoristiti, češ, mi, italijanski in francoski zrakoplovci v Furlaniji, se lahko dvignemo v zrak, ali drugače je z onimi tam na vipavski strani v burji. Izkoriščali so to, ali ne verjamemo, da so zadovoljni z uspehom.

Oklopni vlak je lepo tiho prispel do P. in se vrnil, ko je prav dobro opravil svoje delo. Naše izborne čete, izborni zrakoplovci in tudi tako nevarna podvzvetja, kakor jih izvršujejo naši častniki z oklopnim vlakom, vse deluje prav, vsako podjetje se posreči. In to drži prebivalstvo mirno, da vztraja, to hrabri naše bojevnike, to podžiga k pogumu, to nam daje novo življenje.

V goriškem gorovju se trudijo Italijani, zasesti Tolmin, Sv. Lucijo in predreti na Kanalskem čez Sočo. Ali vsi taki poskusi, storjeni še s tako silo, se izjalovljajo ob naši izborni artiljeriji in ob železnih prsih naših braniteljev. Mislili so na primer, kako bodo mogli izrabljati cesto čez Kobalarje, ali na nasprotni strani so cevi, ki jih spominjajo, da briške ceste niso napravljene zanj.

Vsi sveti se bližajo. Vseh vernih duš dan. Najlepši del naše slovenske zemlje bo obhajal ta spominski praznik ne ob svitu sveče, položene na grob rajnkih in ob turobnem, v srce segajočem zvonjenju iz cerkvenih stolpov, marveč ob luči ljute artiljerijskega ognja in ob tuljenju iz cevi, ki bruhajo ta ogenj na našo slovensko zemljo. In tisto »tihu domovanje, kjer mnogi spev nevdramno spanje«, kakor tako lepo pole naš

Gregorčič, bodo obsevali tu in tam žarometi, kakor bi hoteli pogledati še v grobove, morda prileti odkod strel, ki ne bo dal pokoja niti pod zemljo mirno spečemu. Velike so žrtve, velika je setev, velika bo žetev, iz teh grobov, iz teh solza, ki jih preljuje žalujejo te dni ob spominu na svoje drage, ki so padli v junaški borbi, vzcvete novo življenje, potek življenja na svetu je vedno prenavljanje, presnavljanje, mi trpimo naj

veče preizkušnje, ali trpimo jih za veliko bodočnost naše države, v kateri bo vedno varnega zavetja za naš narod. Ob njegovi zemlji se je ustavil naval zavratnega sovražnika in ob njegovi zemlji stoje junaki, za one, ki so padli, bo ta zemlja posvečena in še prihodnji slovenski rodovi bodo skrbno čuvali te grobove ter jih kitili s cvetjem. Umrli so za domovino in smrt za domovino je sladka in častna...

Na poti proti Kragujevcu

PORAZ ČRNOGORCEV PRI DRINSKEM IN NA SUHI GORI. — GALLWITZOVE ČETE SO PREKORČILE LEPENICO. — PRED BOLGARI SE SRBI NA CELI FRONTI UMIKAJO.

Dunaj, 29. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Jugovzhodno bojišče.

Jugovzhodno Višegrada nastopajoči črnogorski bataljoni so bili pri Drinskem in na Suhi gori poraženi.

Nemške divizije armade generala von Kövessa so prodirale v okolici Rudnika. Avstro-ogrske čete te armade so prekoračile v napadu nižnjo ob gorenji Rači, ki je bila vsled trajnega dežja skoro neprehodna. Vrgli so v srditem boju sovražnika s Čumiškega brda in so zajurili cerkev in vas Čumič.

Armada generala von Gallwitz je šla v prostoru Lapova čez Lepenico in je potem napredovala dalje jugovzhodno Svilajncu.

Bolgarska prva armada je zavzela Piroto. Sovražnik se je začel umikati pred celo njeno fronto.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

ZAVEZNIŠKE ČETE SO DOSPELE DO ČRTE SLAVKOVCIA-RUDNIK-ČUMIČ-BATOČINA.

Berolin, 29. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 29. oktobra:**Balkansko bojišče.**

Pri Drinskem južno Višegrada smo porazili sovražnika. Vzhodno od tam je potisnjen preko meje nazaj. Zapadno Morave smo dospeli do splošne črte Slavkovic-Rudnik-Čumič-Batočina. Jugovzhodno Svilajncu smo jurili sovražno pozicijo na obeh straneh Režave. Vjeli smo nad 1300 sovražnikov.

Pred fronto armade generala Bojadževa se sovražnik umika. Armada ga zasleduje.

Vrhovno armadno vodstvo.**BOLGARSKO URADNO POROČILO.**

Sofija, 28. oktobra. (Kor. urad.) Uradno poročilo o operacijah dne 27. oktobra pravi: V Timoški dolini in pod Pirotom operirajoče čete so po štiridnevni ljutih bojih srbsko armado na celi fronti porazili; Srbi se sedaj umikajo. Mi sovražnika energično zasledujemo ter smo že zasedli mesti Negotin in Brzo Palanko na desnem bregu Donave, kjer je prišla naša kavalerija v stik z zavezniškimi četami, ter mesti Zaječar in Knjaževac in mnogo krajev v Timoški dolini. Na tej fronti smo vpleni 16 topov ter veliko množino vojne municije in zalog. V dolini Nišave so se naše čete polastile severnih fortov trdnjave Piroto ter so dospeli v samo mesto, vendar pa je noč prerušila nadaljnje operacije. Sovražnika zasledujemo na celi fronti. Prebivalci Negotina, Brze Palanke, Zaječara in Knjaževca so naše čete oduševljeno sprejeli. Mesta so bila okinčana z zastavami in prebivalstvo je sprejelo zmagovalce s klici: »Živio car Ferdinand, žive! Bolgarija, žive! hrabra bolgarska armada!« Na Kosovem polju so dospeli naše čete do okolice severno Kačanika in do brega Gornje Morave, vzhodno Gilana. Od regularnih srbskih čet na bolgarskem prebivalstvu pri izpraznjenju Skoplja izvršene grozovitosti, so bile včeraj od uradnih funkcionarjev ugotovljene, ki so napravili protokol v navzočnosti ruskega in grškega konzula v Skoplju, članov ameriške misije, lady Pagetove in nekaterih mestnih pravkov. Napravljeno so bili tudi fotografirani in kinematografski posnetki. Francoske čete, ki so prodrale v Valandova na Cepeli Balkan, so bile včeraj od Bolgarov z velikimi izgubami odbite.

Dne 27. oktobra je priplulo iz 20 jednot sestojече brodogve ruskega črnomoškega ladjeva pred Varno ter mesto skozi dve uri obstreljevalo. Istotčasno so obmetavali 3 hidroplani

Varno z bombami, ki so ubile 3 moške in 3 ženske prebivalce, ter jih ravno toliko ranile. Eno izmed sovražnih letal je bilo od nas zadeto.

POLOŽAJ NA SRBSKIH BOJIŠČIH.

Na fronti Gorni Milanovac-Kragujevac so se razvili novi boji. Tu pričakujejo naši vojaški krogi srbske protinapade, ki imajo pač ta edini pomen, da nekoliko zadržijo nadaljnje prodiranje avstro-nemških armad, vsaj toliko, da bo Kragujevac, glavno srbsko vojaško skladišče, izpraznjen. Dolgo se Srbi na tej fronti ne morejo držati, kajti od vzhoda sem prodira bolgarska armada ter jih ogroža v boku.

Angleške vesti javljajo, da pripravljajo Srbi umik celotne svoje vojske v Albanijo in Črno goro. Tudi pri teh operacijah bodo nastale težkoče, ker prodirajo bolgarske čete čez Kačanik na Prištino.

V južni Makedoniji se je po privatnih vesteh razvila večja bitka, v kateri pa so Bolgari dosežaj zmagoviti. Iz Soluna prihajajo vesti, da je grška vlada prisilila entento, da odpokliče svoje čete. Ako so te vesti točne, pomeni to največji udarec za celo balkansko ekspedicijo četverozveze, oziroma klavern konec celega njenega balkanskega podjetja.

Srbska armada se umika v Albanijo in na Črno goro.

Nemški listi javljajo: Reuter poroča, da so se deli srbske armade pričeli umikati v Albanijo in na Črno goro.

Mackensen na romunski meji.

Iz Bukarešte poročajo dne 29. oktobra: Včeraj je prišel feldmaršal von Mackensen do romunske meje pri Verciovori ter je tam prijazno ogovoril poveljnika romunske obmejne straže, nekega stotnika.

Vest o prodiranju Bolgarov.

»Pester Lloyd« poroča iz Sofije: Levo krilo bolgarske timoške armade je le še 40 km od Niša oddaljeno. Bolgarske čete, ki so zavzele Skoplje, prodirajo v naglih pohodih proti severozapadu ter se nahajajo že zopet v stiku z umikajočim se sovražnikom. Sofijska »Kambana« napoveduje, da bodo z vzhoda, severa in zapada prodirajoče zavezniške čete pripravile srbski armadi v najkrajšem času velikanski Sedan.

Velika bitka v Makedoniji.

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo: V Makedoniji se je razvila na fronti Krivolak-Strumica velika bitka. Bolgari so Srbe in Francoze porazili. Bitka traja sedaj že peti dan, pa še ni dosegla svojega vrhunca.

Potopitev ruskih križark pred Varno.

Iz Bukarešte poročajo: Ruski križarki pred Varno ste bili potopljene od bolgarskih torpednih in nemških podmorskih čolnov, ki so potem preganjali ostalo rusko brodogve. V Varni je bilo ranjenih nekoliko otrok in neka Rusinja. (To poročilo ne soglaša z uradnim bolgarskim komunikacijem.)

Bombardiranje bolgarske obale.

Iz Bukarešte poročajo: Bombardiranje bolgarske obale se je udeležilo celokupno rusko črnomoško brodogve, izvzemši nove nad-dreadnoughte tpa »Imperatrice Marija«. Kakor se čuje, gore Varna, Burgas in Evksinograd. Bolgarske baterije so zadele neki ruski parnik, ki je naglo odplul. Vojne ladje so spremljali številni transportni parniki, kar znači, da so se Rusi morda nameravali izkrcati. V Besarabiji je opažati živahno gibanje čet. Mnogo parnikov se nahaja v Renih pripravljeno na odhod. Govori se tudi, da se je vršila med turškim in ruskim brodogve pomorska bitka, katere izid ni znan.

Bolgarija, Grška in Romunija.

Poročevalec »Neue freie Presse« brzojavlja iz Sofije: Neki minister mi je dejal: Sklenili smo prodati Grški žito pod gotovimi pogoji. To

je zunanji izraz prijateljstva, ki obstoja med obema državama. Prepričan sem, da bomo kmalu slišali iz Aten poročila, ki morajo navdati vsakega Bolgara z zadovoljstvom. Naši odnosi napram Romuniji se kar najprej razvijajo. Nedeljske bukarške manifestacije rusofilov so morda zadnji življenjski pojav teh izdajalcev Balkana. Bukareški poulični hrup ne vpliva na romunsko vlado prav nič.

PRED PRELOMOM MED GRŠKO IN ČETVEROZVEZO?

»Vilag« poroča iz Soluna: 29. t. m.: Včeraj se je vršil v Atenah ministrski svet, v katerem je razpravljaj načelnik generalnega štaba Dusmanis o pomenu balkanskih dogodkov. Dusmanis je poudarjal, da Srbija ne more več nadaljevati svojega odpora in da ji tudi ententa ne more pomagati. Grozi nevarnost, da se bodo vojne operacije že prihodnje dni preselile na grško ozemlje. Vsled tega je nujno potrebno, da odredi grška vlada razoroženje izkrcanih četverozveznih čet.

Po ponovnih posvetovanjih ministrov in konferencah s kraljem je grški ministrski predsednik Zaimis zastopnikom četverozveze sporočil, da dovolji grška vlada nov 24urni rok za odhod ententnih čet iz Soluna. Ako bi ta rok potekel brezuspešno, potem odklanja grška vlada odgovornost za vse posledice.

Še opoldan se je podal kralj Konstantin, spremljan od šefa generalnega štaba Dragumisa, v Solun, kamor se je preselil tudi grški generalni štab. Generalni štab ententnih čet se v Solunu kraljevega sprejema ni udeležil.

Odhod ententnih čet je že pričel.

Trije bataljoni francoske pehote in 5 bataljonov Avstralcev se je vkrcalo na neki francoski parnik.

General Hamilton je grškemu zapovedniku v Solunu, princu Nikolaju, uradno sporočil, da je ententa sklenila svoje, na grškem ozemlju se nahajajoče čete, odpoklicati in da so te čete že pričele odhajati.

Bukareški listi javljajo: Grška vlada je trdno odločena, preprečiti vsako nadaljno kršenje grške suverenosti. Zbornica je votirala več vojaških predlog, za katere so glasovali tudi Venizelisti.

Ultimatum entente Romuniji in Grški?

Švicarski listi poročajo, da je Anglija v imenu četverozveze pozvala Grško in Romunijo, da se naj v najkrajšem času izrečeta za entento ali proti njej.

Transport angleških čet na Balkanu.

»Matin« poroča iz Marsillie: Od 23. oktobra prihajajo v Marseille neprestano angleške čete. Mesto je polno angleških vojakov, angleških topov in materialja za angleško armado. V mestu izgleda tako, kakor v začetkih vojne, ko so prihajale angleške čete v Indijo.

Angleške čete iz Egipta v Solun.

»Giornale d'Italia« javlja iz Kahire: Angleške in avstralske čete so odšle iz Egipta v Solun. Ob Sueškem prekopu so ostale le neznatne posadke.

Francozi v Santi Quaranta.

Pariz, 28. oktobra. (Kor. urad.) »Journal« poroča: Francoska križarka je posetila pristanišča Santi Quaranta. Častniki so se z malim oddelkom mornarjev izkrcali ter si ogledali tamošnja skladišča.

(Santi Quaranta je pristanišče v južnem Epiru nasproti otoku Krfu; od tam gre edina še precej dobra cesta z obale Jadranskega morja na Bitolj.)

Ruska meja proti Romunski.

Budimpeštanski »Az Est« javlja iz Sofije: Brzojavka iz Galaca poroča, da Rusi vročno utrjujejo svojo mejo proti Romunski. Okolice Izmaila in dolino Pruta so zasedle močne ruske čete. V ruskem mestu Reni ob Donavi sta zbrana dva kor. V terek je prišla v Reno težka artiljerija.

Novo ruske ponudbe Romuniji.

Berolinska »National Zeitung« poroča: Dne 23. oktobra je imel ruski poslanik Poklevski Kozjel dolgo konferenco z romun. ministrskim predsednikom, kateremu je predložil nove ponudbe četverozveze za slučaj, da opusti Romunija svojo nevtralnost. Romunija naj dobi celo Sedmograško, velik del Besarabije, tudi bolgarska pristanišča Varna, Burgas in Dedeagač igrajo pri tej ponudbi važno vlogo.

Romunski hujskači ne odnehajo.

Bukarešta, 28. oktobra. (K. ur.) Unijonistična stranka priredi v nedeljo shode v mestih Braila, Craio-

va, Buceu Polesti, Caracal in Turul Severin. Filipescu bo govoril v Braili, Take Jonescu pa v Craiovi.

Nade romunskih intervencionistov.

»A Nap« poroča iz Bukarešte: V ponedeljek zvečer je sprejel kralj Ferdinand Take Jonesca in Filipescu, vsakega v enourni avdijenci. V tork je zasljal kralj Bratianu, finančnega ministra Costinesca, ter več unijonističnih politikov. Intervencionistična »Roumanie« triumfira, da kliče kralj rusofilske politike na posvetovanje, ter izjavlja, da Romunija ni od nobene politike bolj oddaljena, kakor od one (avstrofilskega) Petra Carpa. Unijonisti upajo, da bo sedanji kabinet demisioniral.

Bratianu izjavlja, da mu ni nič znano, da bi nameravala Romunija opustiti svojo nevtralnost, kakor se to govori v diplomatskih krogih.

Ruske vojne ladje pred Konstanco.

»Adeverul« poroča iz Konstanca 29. oktobra: Po 3. uri zjutraj se je pojavil ruski naddreadnought »Imperatrice Marija« v spremstvu dveh križark in 6 torpednih rušilcev pred Konstanco, kjer je ostal dve uri. Nato so odplule ruske ladje proti Sebastopolu nazaj.

Politični položaj v Romuniji.

Glasilu romunskih avstrofobov, organ znanega bukareškega politika Konstantina Mille in zaeno največji romunski list »Adeverul« je priobčil te dni intervju z nekimi »odgovornimi faktorjem« t. j. članom sedanjega romunskega kabineta. Bukareški konservativni listi sodijo, da se je dal interviewati ali finančni minister Costinescu, ali pa minister državnih domov Constantinescu ter pripisujejo v »Adeverulu« objavljenim izjavam poluoficijozen značaj. Zato je ta razgovor za spoznavanje političnega položaja v Romuniji posebno važen, saj nam jasno dokazuje, da so vse vesti, kakor da bi bila Romunija za entente že pridobljena — najmanj preuravnene.

»Odgovorni faktor« izjavlja v »Adeverulu«:

Romunija je odločena, da se v balkanske dogodke ne vmešava. V Sofiji sicer romunska vlada ni podala nikakih zagotovil in Bratianu se z Bolgari ni ne posredno, ne neposredno pogajal, toda mi ne nameravamo intervenirati, tudi če bi nam grozila popolna obkolitev. Obkoljeni smo bili faktično že tisti dan, ko so se Bolgari tajno sporazumeli z Nemci. Mi ne interveniramo, ker ni intervenirala entente pred nami in pravčasno. Kar smo mogli storiti, smo storili; prepovedali smo prevoz municije za Turčijo. Nemci si hočejo sedaj za ta transport prokrčiti pot preko Balkana. Dolžnost entente je bila, da jim to pot pravčasno zapro. Če bi imela četverozveza danes 450.000 mož na Balkanu in Grško na svoji strani, potem bi ona lahko diktirala in mi bi bili seveda šli z njo. Kakor pa stoji stvari danes, ne moremo ničesar, kakor da čakamo, kako se dogodki razvijejo. Če spravijo zavezniški veliko armado na Balkan in če Srbija tako dolgo vzdrži, potem bomo položaj zopet preizkusili in videli, kaj je napraviti. Romunija se z Atenami in z Sofijo ni pogajala. O Venizelosu smo bili prepričani, da je zmagal njegove politike zagotovila. V Sofiji pa nismo hoteli storiti nobene koraka, ker smo vedeli, da bi bila Bolgarija takoj vse sporočila centralnim državam. Za mobilizacijo se nismo hoteli angažirati.

Na vprašanje, ali ni Romunija dolžna, podpirati entente, odgovarja romunski državnik: Zakaj so se cele mesece z nami pogajali za Banat? Že majnika bi bili nastopili. Sedaj se je vojna zopet zavlekla, Romunija pa se ne more spuščati v dolgo vojno. Danes smo za nevtralnost, dokler se situacija na Balkanu ne spremeni in nam ne omogoči zmagovite akcije. Nevtralni smo v pričakovanju, da se dogodki za nas ugodno razvijejo.

Konservativni romunski listi s to izjavo nikakor niso zadovoljni. »Moldava« strogo obsolja stališče vlade, ki je v očigled razvoju evropskih dogodkov skrajno škodljivo. Politika nevtralnosti je danes absurdna. Ako jo Bratianov kabinet navzlic temu proglašča, je to le dokaz, da se je Bratianu definitivno zapisal Rusiji in ententi. Konservativni »Stegul« pa piše: Ni nam treba prepričati povečanje Bolgarije, toda varnost zahteva, da se v enakem razmerju poveča tudi Romunija.

Romunski intervencionisti seveda tudi niso zadovoljni z Bratianovim stališčem. Svoji kampanji proti vladi (vide nedeljsko zborovanje) so pridružili naravnost ljuto gonjo proti kralju. V Romuniji ne poznajo para grafa o razalitvi Veličanstva in vladar je kakor vsak drug človek izpostavljen javnim napadom časopis-

ja. »Kölnische Zeitung« poroča, da so dosegli napadi na kralja v zadnjem času take dimenzije in da se vrše v takem tonu, da nadkrijujejo vse, kar so bili dosedaj Romuni navajeni. Vsak dan lahko čitaš v listih, da je kralj izdajica, sluga Berlina, šofer nemškega poslanika; intervencionistični listi opozarjajo vladarja na usodo kralja Ljudevita XVI., ki ni hotel poslušati »volje naroda« in tipična je njihova fraza: »Sire, pazite na svojo glavo.« Seveda se godi pristašem nevtralnosti, osobito pa prijateljem Avstrije in Nemčije še huje. Najgrše klevete proti tem politikom so na dnevnem redu in Marghiolomanu n. pr. je bilo že javno sporočeno, da bo na ulici ustreljen... Vlada skuša to razuzdanost javnega življenja umiriti, toda ostri, časih ironični, časih zopet blažili članki njenih listov, nimajo nobenega vidnega uspeha. Navzlic temu bi bilo napačno soditi, da mora ta intervencionistična kampanja roditi sčasom uspehe. Mnogi resni politiki so res v skrbeh, drugi pa se zopet tolažijo s stari izrekom: »Romunom se mora pustiti, da govore in pišejo. Čim več, tem manjša je nevarnost, da bi kaj storili.«

Konstantin in Venizelos.

Donesek k spoznavanju grške politike.

»Kdor hoče razumeti položaj potomcev starih Helenov, se mora spomniti, da je postanek njihove države angleška zaslug.« Tako pričinja znani nemški publicist Harden v svoji »Zukunft« razpravo o grškem vprašanju. Hardenova izjava nima so nadvse zanimiva, ker nam dokazuje, kako globoko vkoreninjene so simpatije, ki jih goji grški narod za posamezne države entente in kako velik uspeh je dosegel kralj Konstantin, ki je znal svojo državo ohraniti do sedaj in morda tudi trajno v prijateljstvu s centralnimi državami, sovražnicami grških prijateljev. Premagati mu ni bilo le simpatije grškega naroda, temveč, kar pomenja še mnogo več, državniške načrte in nazore moža, katerega modrosti in politični nezmotljivosti se je zadnja leta brezpogojno vklanjal celi grški narod s svojim vladarjem vred — Venizelosu.

Preteklost kralja Konstantina ni bila prijetna. Neprijatelj, od častnikov svojega lastnega očeta iz armade pregnan, je živel do izbruha balkanske vojne popolnoma izven naroda. Še le srečna balkanska vojna ga je dvignila na štiri in ga je Grkom pokazala kot izbornega vojskovodjo. Njegove osebne vrline so ga omilile pripostemu vojak, njegov uspehi proti Bolgarom, ki jih je Grk od nekdanj mnogo bolj sovražil kakor Turke, so mu ovenčali glavo s svežim vencem bizantinskega Bazilija II., »ubijalca Bolgarov«. In ko si je po tragični smrti svojega očeta kralja Jurija posadil grško krono na glavo in se je po zadobljenih zmagah vrnil v svoje glavno mesto, so ga Atene entuzijastično slavile kot obnovitelja bizantinske slave in za njegovim imenom »Konstantinos« je zabliskalo znamenje XII., s katerim ga je grški narod proklamiral za neposrednega naslednika starogrških cesarjev. Kralj Konstantin je svak nemškega cearja, je feldmaršal nemške armade in v Berlinu se je poklonil mojstrski taktiki nemške armade, katere učencem je bil. Toda učitelji grške armade so bili Francozi in grški državniki so slavili generala Eydouxa kot onega, ki je pripravil kralju-vojskovodji sposobno orožje, dobro izvežbano, reorganizirano armado.

Takrat, ko je bil kralj Konstantin po slavno končani vojni v Berlinu, kjer je slavil nemško armado, se je pojavil prvi očitni spor med njim in vsemogočnim njegovim prvim ministrom Venizelosom. Takrat je dal Venizelos razglasiti, da je kraljev berlinski govor le izraz čuštva rodbinskega gosta, ki ne more imeti nikakega političnega pomena, že radi tega ne, ker ni sodeloval nobeden odgovorni minister. Kralj Konstantin je moral svoj berlinski faux pas popravljati v Parizu... Hoče li ta Krečanin, da se igra Bismarka? Neugoden gospod! Toda moder, vdan domovini z vso svojo dušo, in narod, kateremu je povečal ugled in razširil meje, ga ljubi kot svojega osvoboditelja. Nasitil je grško maščevalnost proti Bolgarom, ki je tisoč let starejša, kakor mrznja proti Turkom.

Leto dni po Konstantinovem govoru v Berlinu je izbruhnila svetovna vojna. Na prestolu Agamemnona sedi sin Danca in Rusinje (kralj Jurij je bil član luteranske danske rodbine, kraljica mati je rojena ruska velika kneginja Olga Konstantinova). Zaščitnice Grške, Anglija, Francija, Rusija, ki so leta 1863. po-

nudile in zajamčile grško krono sedaj vladajoči rodbini Schleswig-Holstein-Sonderburg-Glücksburg, se vojujejo proti Nemčiji, Avstriji in Turčiji. Ali more Grška ostati nevtralna? Ali ji ne grozi opasnost, da izgubi vse, za kar je prelivala svojo kri, da se zatemni njena bodočnost v Jadranskem, v Egejskem morju?

Dne 11. februarja 1915 je napisal Venizelos spomenico kralju Konstantinu: »Do sedaj smo mogli ostati nevtralni, dokler nam je to dovoljevala zavezniška dolžnost napram Srbiji. Sedaj nismo le moralno zavezani, da se udeležimo vojne, obeta se nam marveč plen, ki bo napravil iz Grške tako veliko in močno državo, kakor si pred malo leti največji optimisti niti sanjali niso upali... Ta plen ne moremo dobiti brez opasnosti. Toda Grška se nahaja v opasnosti, tudi če ostane nevtralna. Ali bi ne prišli Avstriji in Nemci, če proderejo skozi Srbijo, tudi v Solun? Ali ne bodo Avstrijci poklicali Bolgarov v Makedonijo? In ali bi ojačena Bolgarija ne napadla konečno tudi nas? Venizelos priporoča skupno postopanje z Romunijo, da, on zagovarja koncesije v prilog Bolgariji, samo, da bi ta država ostala v ožji zvezi z ostalimi balkanskimi sosedami.« Pustiti smemo Bolgare čez Vardar, da izročiti jim smemo celo Kavalo za samo cenno bolgarske nevtralnosti, ker rešimo na ta način grško idejo v Turčiji in pripojimo naši državi vse one zemlje, v katerih je helenizem tekom stoletij dvignil svojo glavo.« Venizelos meni, da bi se dala na tej podlagi ustvariti nova balkanska zveza, in vidi v duhu krasen in miren razvoj vseh balkanskih narodov. Ako pa bi se Bolgarija ne dala pridobiti, potem naj se Grška vsaj dogovori z Romunijo za skupno postopanje.

Ceterum censeo te prve Venizelosove spomenice je: Grška mora u vojno. Kajti ako zmagate Avstrija in Nemčija, bi balkanske države izgubile svojo samostalnost, Grška bi izgubila svoje otoke, grški element v Turčiji bi bil izpostavljen definitivnemu poginu, kajti uničenje Grkov v Mali Aziji bi ne bilo le na korist Turkov, temveč predvsem Nemcev, ki bi se tako opostili nevarnih gospodarskih konkurentov. Da, Venizelos prihaja do zaključka, da bi poraz Grške v vojni ne imel tako nevarnih posledic, kakor pa nevtralnost do konca, kajti poražena Grška bi si vsaj ohranila spoštovanje in prijateljstvo velikih narodov, Grška pa, ki bi prelomila Srbiji dano besedo, bi sama porušila temelj svojega moralnega življenja ter bi ostala brez prijateljev, nedostojna vsakega zaupanja.

Že šest dni pozneje je napisal Venizelos svojemu kralju drugo spomenico: »Vašemu Veličanstvu je znan odgovor Romunije na naš predlog da naj skupno pomagamo Srbiji. Zdi se mi, da hoče Romunija le takrat udariti, ako to stori tudi Grška.

V ostalem pravi tudi naš generalni štab, da bi bil grško-srbskoromunski vojni dogovor ogrožen, dokler je vezana Bolgarija na nevtralnost, ki jo lahko vsak hip prekine. Zato moramo doprinesiti briske žrtve, da ustvarimo zvezo vseh balkanskih držav. Za slučaj sporazuma z Bolgarijo nam obeta sir Edvard Grey v Mali Aziji take kompenzacije, ki bodo grško državo, katere obseg se je po balkanski vojni podvojil, še za enkrat toliko povečale. Dobili bomo 125.000 km² nove zemlje, šestkrat več kakor je onega ozemlja, ki ga naj damo Bolgariji (južno Makedonijo s Kavalo in Dramo); izgubili bomo 30.000 Grkov, pridobili pa 800.000. Ako ne izrabimo te prilike, bodo Grki v Mali Aziji za nas izgubljeni. V slučaju, da zmagata Nemčija jih bodo Turki pregnali in Nemčija se bo za vedno polastila Male Azije, ako zmagata entente brez nas, potem si brez ozira na nas razdeli turško ozemlje. Venizelos črta konečno vabljivo in sijajno sliko grške bodočnosti in kliče kralju: Dvignite meč. Vaše Veličanstvo, osvojite večjo Grško in organizirajte jo potem politično. Ko poteče Vaša doba, boste ostavili svojim naslednikom nadčloveško delo, dedščino, kakršno je redko kedaj nakopičil vladar!

Harden poudarja, da se v teh spomenicah kaže vsa ženjalnost državnika Venizelosa, ki je že v februarju jasno spoznal, da bo Nemčija udarila na Carigrad in da ji grozi Bolgarija pomagati v Makedoniji. Venizelos je videl dalje, kakor vsi diplomati entente. Toda Venizelos je napravil pogreško, ko je zahteval koncesije za pridobitev Bolgarije. Omogočil je kralju, da se ga kot škodljivca grških narodnih idejvalov otrese. Toda pregloboko je vkoreninjena ljubezen naroda do svojega največjega sina. Pri novih volitvah premaga Venizelos kralja in ga pri-

sili, da mu poveri zopet državno krmilo. Že 40 dni pozneje pa je kralj Konstantin zopet zmagovalec — Venizelos demisionira, akoravno ima v parlamentu zanesljivo večino. Spomladi je moral Venizelos odstopiti, ker se je hotel z Bolgarijo sporazumeti, v jesei, ker je hotel proti Bolgariji pomagati Srbiji. Konstantin in Venizelos merita Bolgare popolnoma enako, toda razlika v njihovih političnih nazorih je ta, da je bil Ve-

nizelos prepričan, da bo s strahovanjem Bolgarije preprečil zmago Nemcev v Orijentu, kralj Konstantin pa ne dvomi, da bo zmagalo nemško orožje. Morda — pravi Harden — Venizelos ne bi bil izgubil svoje igre, da ni angleška diplomacija obljubila Bolgariji in obljubila Italiji zemlje, ki so deloma srbske, oziroma slovanske, deloma pa grške in na ta način dirnala Grke v najobčutnejši živec njihove narodne politike.

Vojna z Rusijo.

POLOŽAJ NA RUSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 29. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Rusko bojišče.

Nič novega.

Namesnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 29. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 29. oktobra:

Vzhodno bojišče.

Položaj je povsod nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z besarabske fronte.

Černovice, 29. oktobra. Na raznih mestih besarabske fronte je sovražnik začel male akcije, ki so jih naši pravčasno preprečili. Včeraj so severovzhodno Črnovc odbili štiri ure trajajoči ruski napad. Vjetniki pravijo, da je rekel ruski general: S te fronte se ne boste nikdar vrnili. Rešite čast Rusije. Pri zadnjih bojih je sovražnik rabil vdušljive pline.

RUSKO URADNO POROČILO.

27. oktobra. Zapadno Rige ob jezeru Babit manjše praske. Nemci nadaljujejo brez uspeha svoje napade zapadno Uxkilla (25 km jugovzhodno Rige ob Dvini). Bili so vnovič nazaj vrženi. Tudi nemški napad v smeri Novi Selburg (14 km severozapadno Jakobstadta je odbil naš ogenj. Ob Dvini, od mesta Livenhof navzgor reke od Jakobstadta do blizu Iluksta artiljerijsko streljanje. Zapadno Dvinska so Nemci nadalje-

ZAPADNO BOJIŠČE.

POLOŽAJ NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 29. oktobra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 29. oktobra:

Zapadno bojišče.

Na posameznih delih fronte živahno delovanje artiljerije, boji z minami in ročnimi granatami. Nobene posebnega dogodka.

Vrhovno armadno vodstvo.

Napad na Kielski kanal?

»Vossische Zeitung« javlja: Šved, ki je prišel z Angleškega, je povedal, da je videl tam obsežne priprave za opremo transportnega brodivja. Kraj, kjer se to godi in način priprav kaže, da transporti ne poidejo ne na Francosko, ne v Sredozemsko morje. To bi znalo soglašati z namigavanji francoskega časopisa o ofenzivi na Kielski kanal, ki je velikanskega pomena za Nemčijo. Taka ofenziva bi se mogla uprizoriti samo z danskih tal in torej s kršenjem danske nevtralnosti.

NOVO FRANCOŠKO MINISTRSTVO.

«Petit Journal» pravi, da je bilo v ponedeljek zvečer po povratku Poincaréja v Pariz, sklenjeno, naj se ne dopusti, da nastane ministrska kriza, ampak da naj avtomatično stopi na mesto starega ministrstva novo. Poincaré je imel dolge pogovore z Briandom, ta pa zopet z raznimi ministri in politiki. Brčas bo ministrstvo tako - le sestavljeno: Briand: predsedstvo in zunanje stvari; Jules Cambon, njegov generalni tajnik; Viviani, pravosodje; general Gallieni, vojno; admiral Lacaze, mornarico; Clementel, poljedelstvo; Klotz, trgovino; poleg tega naj postanejo Freycinet, Leon Bourgeois, Combes, Méline, Guesde, Denys Cochin, Ribot, Maloy in Sembat ministri brez portfelja. Vojni minister dobi štiri državne podtajnike. — »Agence Havas« potrjuje v bistvu to vest in dostavlja, da naj bo nova vlada predstaviteljica narodnega edinstva.

Tittoni pri Poincaréju.

Zeneva, 28. oktobra. Po poročilih iz Pariza, je bil italijanski poslanik Tittoni pri predsedniku Poincaréju na daljšem razgovoru.

vali svoje napade na več kraljih. Boji še trajajo. Časih je artiljerijsko streljanje najsilnejše. Južno Dvinska do Pripjeta ni bojev. Južno vasi Mjedveže (10 km severozapadno Cartorijska) je napadel sovražnik. Zadel je ob naš protinapad. Pri vasi Kanjenuha (11 km zapadno Čertorijskega) so naše čete vrgle na vzhod prodirajoče Nemce nazaj in napravile vjetnike. Jugozapadno trga Olika, sredi pota Luck-Rovno (5 km južno ceste) so napredovale naše čete in zasedle vas Konstantinovka in sovražnikove utrdbe. Sovražni napad blizu vasi Drohičovka (2 km vzhodno izliva Stripe v Dnjester, smo zadržali sunek v flanko. Sovražnik je bil vržen nazaj na Sutromince (2 km severovzhodno Drohičovke).

V Baltiškem morju so angleški podmorski čolni potopili štiri nemške parnike.

Car na volinjski fronti.

Petrograd, 29. oktobra. (K. ur.) Car Nikolaj je odpotoval 24. t. m. v spremstvu velikega kneza prestolonaslednika iz glavnega stana na južno fronto.

Rusko časopisje proti Franciji.

Krakov, 29. oktobra. »Naprzod« javlja iz Petrograda: Rusko časopisje prejema ostro francosko časopisje, kateremu balkanska vojna nič ne ugaja. »Reč« se obrača proti Clémenceau, ki je v svojem listu pisal, da ga usoda Skoplja in Monastirja ne zanima tako, ko usoda po Nemcih ogroženih francoskih mest. To je egoizem, ki napravlja toliko čudnejši vtis, ker ni Rusija, kakor se domneva, na Balkanu najbolj interesirana. Osnovanje neposredne zveze Berlin-Bagdad bi bil pečat na fiasko ob Dardanelah.

Nič morovnih pogajanj.

London, 28. oktobra. Poslanska zbornica. Bryce je vprašal če se res vrše neoficijelna pogajanja med odgovornimi osebami v Londonu in v Berlinu, da se kmalu sklene mir, če je oficijelni zastopnik kake nevtralne oblasti v tem oziru res pri vladi kaj vprašal in če se ministrski predsednik še drži izjav, ki jih je dal v Guildhallu. — Muničijski ministri Lloyd-George je odgovoril: Asquithove izjave veljajo še vedno. Ne misli začeti mirovnih pogajanj, izvzemši dogovorom z zaveznicami in v soglasju z dogovorom iz septembra 1914. To je bilo vedno popolnoma jasno in ne vem na kaj meri vprašanje. Bryce je omenil, da Lloyd-George ni posebe odgovoril na prvi del vprašanja. Lloyd-George je še enkrat pregledal vprašanje in odgovoril: Gotovo!

Boj za Carigrad.

Turško poročilo.

Carigrad, 28. oktobra. Glavni stan javlja: Dne 27. oktobra dopoldne je naš podmorski čoln v zapadnem delu Črnega morja napadel rusko brodivje in torpediral linijsko ladjo tipa Pantelejmon. Ker je bila ladja resno poškodovana, se je rusko brodivje hitro umaknilo na Sebastopol. — Dardanelaska fronta. Dne 27. in 28. t. m. so se nadaljevali navadni krajevni boji pri Ari Burnu in Sedilbahru. Dva sovražna motorja, ki sta se udeležila obstreljevanja, je pregnal ogenj naše artiljerije. Na drugih frontah je položaj nepremenen. Ob Dardanelah se, izvzemši lokalno brezuspešno streljanje, ni ničesar zgodilo. Sovražnik porablja še vedno za transporte in vojaške namene bolniške šotore in bolniške ladje. Dne 27. t. m. smo pri Kučku-Kemikliju jasno videli, da so se angleški vojniki vadili pred šotori, ki so nosili rdeči križ, po vaji pa šli v dotične šotore.

Pomorska bitka med turškimi in ruskimi brodivjem?

Bukarešt, 29. oktobra. Glasom poročila »Universul«, so turške vojne ladje »Goeben«, »Breslau« in »Hamidje«, napadli rusko brodivje. Vnel se je boj. Uspeh še ni znan.

Potovanje v bojnem območju.

C. in kr. 5. armadno etapno poveljstvo je izdalo naslednja določila:

Potovanje v območja zahodno od črte Jesenice, Krnica - Bohinjska Bela - Spodnje Gorjuše - Nomen-Bitnje - Bohinjska Bistrica - Podbrdo - Jesenica - Cerklje - Stražarja - Col - Ajdovščina - Vipava - Št. Vid - Razdrto - Senožeče - Divača - Skočijan - Britof - Buje - Premilirska Bistrica - Bukovica - Jelšane - Matulje - Bakar, je brez izjeme dopustno le z dovoljenjem C. in kr. 5. armadnega etapnega poveljstva (skupina za izdajo prehodnic, vojna pošta št. 330).

Le za tiste dele Hrvaškega, ki pridejo v smislu gori navedenih določil v poštev in za Reko (Fiume) more izdati to dovoljenje tudi C. in kr. vojaško poveljništvo v Zagrebu. Zato morajo oblastva, ki so pristojna za izdajo legitimacij (vzorec A in B) iste vpslati v svrhu vidiranja in sicer glede na kraj, kamor se hoče potovati, ali C. in kr. 5. armadnemu etapnemu poveljstvu ali pa vojaškemu poveljništvu v Zagrebu.

Dovoljenje za potovanje se izda od navedenih vojaških oblastev s pripombo »Geschen beim 5. Armee-Etappen - Kommando (bezw. Militärkommando Zagreb)«, kateri pripombi se pridene datum, podpis in okrogli pečat 5. armadnega etapnega poveljstva (pol. skupina), oziroma vojaškega poveljništva v Zagrebu.

Karte o istovetnosti (vzorec A), ki naj opravičujejo tudi k potovanju čez kordonsko črto, ne smejo izdati zaupniki, ampak le okrajna glavarstva.

Stalne uradne letne legitimacije za potovanja po železnici dvornih, državnih in železniških uslužbencev (tudi vpokojenih dvornih in državnih uslužbencev) veljajo za potovanja v navedena območja le tedaj, če imajo te legitimacije gori navedeno pripombo. Ta pripomba velja toliko časa kakor dokument sam.

Od 5. armadnega etapnega poveljstva, oziroma vojaškega poveljništva v Zagrebu izdani prehodni listi (Passierscheine) za potovanja v kraje, ki ležijo izven omenjene črte, ne potrebujejo nobene druge pripombe.

Tretje vojno posojilo.

Še do 6. novembra je čas za podpisovanje vojnega posojila, a že doslej se je pokazalo, kako tekmujejo patrijotično čuteči ljudje vseh slojev, da bi pomagali domovini. Podpisalo se je že jako mnogo in vsi krogi se prizadevajo pomagati, da bi se tretje vojno posojilo kar mogoče najbolj sijajno obneslo.

Uspeh tretjega vojnega posojila bo pa tudi prav lahko sijajen, kajti znano je, da v širših slojih ni bilo še nikdar toliko denarja, kakor ga je sedaj med vojno. Razen uradnikov, uslužbencev in delavcev, ki imajo stalne, a skromne dohodke in jih tare sedanja draginja, so vsi poklici vsled vojne silno mnogo zaslužili. Ti dobički niso naloženi samo v denarnih zavodih; velike svote skrivajo ljudje tudi doma in pri tem ne pomislijo, da jim ta skriti denar nič ne nese. Če se še ta mnogo milijonov znašajoči skriti denar naloži v vojno posojilo, bo svet strmel, kako denarno močna je naša država.

Ko je bil čas, podpisovati prvo in drugo vojno posojilo, tedaj so imeli ljudje pač še skrbi za prihodnost, kajti Rusi so imeli takrat v rokah velik del Galicije in so tudi na nekaterih krajih prodrli čez mejo Ogrske. Vojni položaj je bil takrat res težak, a vendar je prebivalstvo trdno zaupalo, da se bo naši hrabri armadi posrečilo premagati vse ovire in premagati velikega nasprotnika. Vzlic tedaj neugodnem vojaškem položaju je prebivalstvo podpisalo prvega in drugega vojnega posojila sedem milijard kron.

Če ljudje takrat, ko je bil sovražnik še močnejši, niso izgubili poguma in zaupanja, kako naj zdaj ne bo še bolje. Sovražnik je računal na to, da bomo onemogli, a pokazalo se mu je, da je bil v veliki zmoti. Pokazalo se mu je to na vojaškem, na finančnem in na gospodarskem polju.

Zdaj, ko je podpisovati tretje vojno posojilo, je položaj za nas tako ugoden, da nihče več ne dvomi o srečnem izidu vojne, in zato lahko vsakdo z olajšanim srcem podpiše še novo posojilo. Kamor pogledamo, povsod vidimo, kako sovražnik omahuje, kako ga zapuščajo moči, kako naše armade zmogovito prodirajo. Nikjer ne more sovražnik ničesar več opraviti. Celo na Balkanu gre akcija s čudovito naglico naprej. Vdržali smo že petnajst mesecev to vojno. Zdaj je le še treba zadnjega napora in zadnjih sredstev, ki se do-

be s tretjim vojnim posojilom, da vzdržimo do konca in si zagotovimo zmagovit izid vojne ter srečen mir.

Vojno posojilo pa je koristno tudi vsakemu posamezniku. Kdor podpiše vojno posojilo, ne pomaga samo državi, ampak pomaga tudi sebi, ker si poveča dohodek. Vsak bo, če podpiše vojno posojilo, imel od svojega denarja več dohodkov, kakor mu nese, če ga naloži v denarnem zavodu. Tudi ko pride mir, bo ostala obrestna mera vojnega posojila nepremenjena, tudi v miru bo vsakdo užival od svojega, v vojnem posojilu naloženega denarja, večje obresti, kakor če bi imel denar naložen v kakem zavodu ali v kakih drugih papirjih. Pomisliti je le treba, da je za 100 K vojnega posojila plačati samo 92 K 10 v v gotovini, pa se vidi, da se vojno posojilo obrestuje po 5 1/2 odstotkov, dočim dajo denarni zavodi le 4 1/2%. Obtem bodi omejeno, da se bodo tudi obresti vojnega posojila izplačevale vedno 1. januarja in 1. julija, kakor je navada pri denarnih zavodih.

Kdor naloži svoj denar v vojnem posojilu, ga naloži varno in dobro, ker bo imel od svojega denarja več dohodkov, kakor pri kakem zavodu. Naj torej vsi, ki imajo količjak denarja, podpišejo v prihodnjem tednu vojno posojilo! Čim več bo vojnega posojila podpisane, toliko bolj je hitreje pride mir!

Oddaja zlatih in srebrnih predmetov državnim izmenjevalnim uradom.

V mnogih gospodinjstvih dobijo se zlati in srebrni predmeti (nakit ali drugo), ki se ali sploh več ne rabijo ali vendar brez občutne žrtve lahko pogrešajo. V roki posameznika nimajo ti predmeti nobene posebne gospodarske vrednosti, zbrani v posesti države ali občekoristnih zavodov pa se zamorejo za splošno zelo plodonosno porabiti ter pripomorejo nadvse važnim gospodarskim nalogom do izvršitve. Iz domoljubja in z misla za obči blagor so že doslej mnogi dali take zlate in srebrne stvari brezplačno na razpolago vojnepomožni akciji »Zlato dam za železo« za njene občekoristne namene. Po dosedanjih uspehih je pričakovati, da bo ta vojnepomožna akcija tudi v naprej dobivala s patrijotičnimi darili zlatih in srebrnih predmetov zadostna sredstva.

Ker pa marsikateri vsled svojih gospodarskih razmer ali vsled večje vrednosti zlatih in srebrnih predmetov ni v položaju ali ni pripravljen iste brezplačno prepustiti, se opozarja, da se more pod sedanjimi okolščinami tudi proti plačilu oddajati take predmete glavnemu novčnemu uradu ali pa državnim izmenjevalnim uradom (puncovnim uradom v Pragi in Gradcu) — kateri izplačujejo vrednost žlahtne kovine v kronski veljavni — ter s tem služiti v veliki meri splošnosti. Pri tem se nudi prilika, da se dobi za v takih zlatih in srebrnih predmetih se nahajajočo kovino višje cene kakor pred vojsko ali po vojski.

Zlati in srebrni predmeti, ki se neposredno ali po posredovanju izmenjevalnih uradov oddajo glavnemu novčnemu uradu, se bodo tamkaj stopili, od nepravilnih primisli ločili v novce ali šibike predelali ali pa spravili v kako drugo, za trgovino s žlahtnimi kovinami pripravno obliko. Potem se bo zlato in srebro po potrebi porabilo.

Velik del pojde k avstro-ogrski banki, kjer služi ali za okrepitev kovinske podlage našega denarstva ali pa nabavi inozemskih plačilnih sredstev in potemtakem za plačilo inozemskih surovin ali izdelkov, ki jih vojaška uprava ali domače gospodarstvo potrebuje. Nekaj zlata se od jeseni lanskega leta proda tudi zlatarjem proti predložitvi od zadruge izdanega potrdila o potrebi ter pod nadzorovanjem resnične industrije porabe, da se tem obrtnikom vsaj v omejeni meri omogoči vzdrževanje njih obratov in da se v tej obrtni panogi zaposlene osebe obvaruje brezdelja.

Kakor je videti, zamorejo posestniki zlatih in srebrnih predmetov pospeševati zelo važne in koristne namene, ako izmenjajo take predmete, ki jih lahko pogrešajo, pri glavnem novčnem uradu ali pa pri državnih izmenjevalnih uradih (puncovnih uradih) v Pragi in Gradcu.

Zlati in srebrni predmeti se lahko pošljejo tudi po pošti na te urade, ki bodo v tem slučaju uradno dognano vrednost potom pošne hranilnice nakazali.

Posestnikom zlata se more izdati o prostovoljni izmenjavi njih zlata proti bankovcem potrdilo (certifikat), ki bo še poznim potomcem drag spomin na svetovno vojno.

Kakor čujemo, se bodo osnovali v pospeševanje te nujne patrijotične akcije posebni krajevni odbori.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 29. oktobra.

Predsednik: župan dr. Tavčar; zastopnik vlade: dež. vladni svetnik Kremenšek.

Župan otvoril sejo ob 6. zvečer ter konstatira sklepčnost. Prehajajoč k dnevnemu redu, sporoča, da se je dvornemu svetniku Franu Levcu dne 8. oktobra izročila diploma častnega meščana mesta Ljubljane, za kar se je dvorni svetnik Levce zahvalil s prisrčnim pismom, v katerem izreka iskreno željo, da bi Ljubljani po sedanjih hudih časih zopet posijalo solnce miru in radosti.

»Glasbena Matica« je izročila županstvu znesek 1298 K 73 v kot čisti dobiček koncerta hrvaškega umetnika Zlatka Balokoviča, prirejenega v korist vdovam in sirotam po padlih slovenskih vojakih. — Za to patrijotično darilo izreka župan javno zahvalo.

Anton Foerster, glasbeni ravnatelj v p. in njegova gospa soproga Petronela sta podarila povodom svoje zlate poroke 100 kron mestnemu ubožnemu zakladu. — Župan se v toplih besedah spominja zaslug tega slovenskega glasbenika za našo umetniško kulturo ter predlaga, da mu izreče tudi Ljubljana svoje priznanje s tem, da ga sprejme med svoje meščane. — Županov predlog, da se podeli glasbenemu ravnatelju Antonu Foersterju brezplačno meščanska pravica, se soglasno sprejme.

Za bolgarski »Rdeči križ«.

Župan omenja nato, da se je pridružil centralnim državam nov zaveznik — Bolgarija. Na Dunaju se je ustanovil pomožni odbor, ki zbira darove za bolgarski »Rdeči križ«. Umestno je, da se te akcije udeležijo tudi naše meto. Zato predlaga, da se votira iz fonda za mobilizacijske svrhe 1500 kron kot prispevek mesta Ljubljane za bolgarski »Rdeči križ«. (Sprejeto.)

Podžupan omenja, da je Ljubljana že pri prvem in drugem vojnem posojilu pokazala, da razumeva tudi v tem oziru svojo patrijotično dolžnost. Sedaj ji je dana nova prilika — subskripcija za III. vojno posojilo je v polnem teku. Ko je župan sestavil primerne tozadevne predloge za občinski svet, je moral uvaževati, da so redna sredstva in pa ustanovni zakladi že izčrpani. Preostaja le še fond, v katerem se zbirajo skupila za zemljišča in pa fond mestnega ubožnega zaklada, v katerega se stekajo globe in drugi prispevki. Župan priporoča in finančni odsek predlaga, da naj se podpiše iz omenjenega mestnega zaklada 70 tisoč kron, iz ubožnega fonda pa 130.000 kron. Vrhu tega pa naj se subskribira nadaljnjih 50.000 kron na račun mestnih podjetij, in sicer po 20.000 kron na račun elektrarne in vodovoda, 10.000 kron pa na račun mestnega pogrebnege zavoda. Skupaj podpiše torej naše mesto **šest milijonov kron vojnega posojila**. Županu se istočasno nalaga, da izposluje pri deželnem odboru potrebno dovoljenje za devinkulacijo v poštev prihajajočih hranilnih knjižic.

Predlog finančnega odseka se sprejme ob kvalificirani, prezenci oglasno.

Mestni uslužbenci za vojno posojilo.

Podžupan poroča nadalje o županovem dopisu glede dovolitve brezobrestnega posojila mestnim uslužbencem v svrhu podpisa III. vojnega posojila. Vlada se je obrnila na občino, naj bi le - ta pomagala svojim uradnikom, da se udeleže subskripcije na III. vojno posojilo, in sicer s tem, da bi jim dovolila primerne predujme. Župan je imel proti temu načinu tehtne pomisleke. Uradništvo je v teh težkih časih zelo obremenjeno in bi dovoljene predujme le s težavo odplačevalo. Z ozirom na vse to priporoča župan drugačno rešitev. Mesto naj podpiše za svoje nižje uslužbence 5000 K za uradništvo pa 10.000 kron ter plača valuto iz lastnih sredstev, trpi naj tudi obresti podpisanega kapitala. Obresti subskribiranega vojnega posojila 15.000 kron pa naj se porabi za amortizacijo podpisanega vsote, iz katere naj se, čim bo amortizirana, napravijo stipendije za vdove in sirote mestnih uslužbencev, oziroma uradnikov. Finančni odsek se je pridružil županovemu predlogu ter ga priporoča v odobrenje. (Soglasno z odobravanjem sprejeto.)

Ljubljanski tramvaj.

V imenu finančnega odseka poroča podžupan o poročilu »Družbe malih železnic« na Dunaju o uspehih ljubljanske električne cestne železnice za lta 1911., 1913. in 1914. Podžupan omenja, da izkazuje vsa

ta poročila deficit. Svoj čas od magistrata izvršena revizija družbinega, na ljubljanski tramvaj se nanašajočega knjigovodstva, je našla formalno vse v redu. Vsekakor je gotovo, da ljubljanski tramvaj družbi še ne nese 5%, v katerem slučaju šele nastajajo za mesto gotove pravice. Ne preostaja torej drugega, kakor vzeti poročila na znanje; vodstvo družbe pa se pozivlja, da jih v bodoče redneje predlaga.

Občin. svet. Likozar omenja neredno tramvajsko zvezo z dolenskim kolodvorom ter urgira nujno potrebno revizijo tarifov.

Župan odgovarja, da se tramvaj glede nerednih zvez izgovarja na pomanjkanje osebja, glede revizije tarifov pa bo poročal v prihodnji seji, čim si da predložiti tozadevne akte.

Podžupan omenja, da bi ljubljanski tramvaj postal rentabel, ako bi se končno vendar enkrat zgradila proga v Šiško in na Glince. Družba je ti progi že trasirala, vojna pa je delo prekinila in tolažiti se moramo, da bo v mirnem času zvezo s Šiško in Glincami le zgradila.

Podpore v humanitarne in kulturne namene.

Po poročilu podžupana dr. Trilerja, razpravlja občinski svet nato o nujnih predlogih finančnega odseka glede dovolitve podpor »Društvu za otroško varstvo in mladinsko oskrb v ljubljanskem sodnem okraju« ter »Glasbeni Matici«.

Društvo za otroško varstvo priskrbuje v najetem domu veliko število zapuščenih otrok, med katerimi se nahaja 30 v Ljubljano pristojnih. Društveno delovanje je intenzivno in nad vse človekoljubno ter blagodejno. Toda sredstva so tako skromna, da je društvo v vedni nevarnosti za svoj materialni obstoj. Leta 1912. je dobilo 500 kron mestne podpore. Enake vsote se nahajajo tudi za leta 1913., 1914. in 1915.; toda proračuni še niso pravomočni. Sedaj prosi društvo, da se mu naj te, že namenjene mu vsote, skupaj 1500 K, izplačajo. Finančni odsek to prošnjo priporoča. (Sprejeto.)

V podobnem težavnem položaju se nahaja naše eminentno kulturno društvo »Glasbena Matica«. Mesto ji je dajalo vsako leto 3000 kron redne podpore in še izredne prispevke. Sedaj prosi, da ji dovolimo enako vsoto tudi za leto 1915. Pokritje je dano v navšalni proračunski postavki 17.000 kron za kulturne namene. — Finančni odsek predlaga, da se »Glasbeni Matici« izplača 3000 kron kot podpora za leto 1915.

Obč. svet. Pammer toži, da se tudi »Philharmonische Gesellschaft« nahaja v težavnem položaju ter predlaga, da naj se tej družbi dovolji 500 kron podpore.

Obč. svet. Štefe izjavlja, da bodo člani S. L. S. glasovali za podporo »Glasbeni Matici«, upa pa, da bo tudi pevsko društvo »Ljubljana«, ki prične kmalu delovati, dobilo primerno podporo.

Občinski svet dovoli soglasno: 3000 kron za »Glasbeno Matico«, 500 kron za »Ljubljano« in 500 kron za »Philharmonische Gesellschaft«.

Kanalizacija Celovške ceste v Spodnji Šiški.

V imenu stavbnega odseka poroča obč. svet. dr. Novak o uspehu razpisa dobave betonskih cevi za kanalizacijo Celovške ceste v Spodnji Šiški. Občinski svet je svoj čas dovolil za kanalizacijo te ceste 17.500 kron in vladja se s priznanja vredno dobrohotnostjo obljubila prispevek 4500 kron. Vsled vojne se dela niso mogla takoj pričeti. Provizorični ukrepi pa se niso obnesli in župan se je odločil, da izpelje nujno kanalizacijo te ceste čim preje. Povabil je domače tvrdke, da offerirajo dobavo betonskih cevi. Oglasilo so se trije ponudniki, katerih oferte se deloma medsebojno dopolnjujejo. Stavbni odsek predlaga torej, da se oddajo naročila vsem trem, in sicer tvrdki Batolini za 2836 kron, tvrdki Cihlarz za 2397 K 50 vin, in tvrdki Zajc in Horn za 187 K 20 vin, skupaj za 5420 kron 70 vin. (Sprejeto.)

Zvišanje cen za električni tok.

V obliki nujnega predloga razpravlja nato občinski svet o težkočah, s katerimi se ima boriti mestna elektrarna vsled znatnega preobteženja njenega obrata.

Občin. svet. Planinšek poroča, da je ostal apel na občinstvo, da naj štedi z električnim tokom, brezuspešen. Treba bo torej energičnejših korakov. Takozvana razkošna razsvetljava naj se popolnoma omeji in cene se naj regulirajo vendar tako, da se bodo široki sloji ob-

činstva prav nič obremenjeni.

Zvišanje cen za električni tok je povsem upravičeno, saj ima mestna elektrarna letos za 40.000 K več obratnih stroškov, in je tudi v Trstu postal električni tok v zadnjem času znatno dražji. Ljubljanska elektrarna ima kakor tudi druge mestne elektrarne, vrsto tkzv. poluletnih odjemalcev, to so razne pisarne, trgovine, skladišča, ki zapirajo že ob 6. zvečer in rabijo torej električno razsvetljavo le pozimi. Ti odjemalci obremenjujejo elektrarno bolj kakor vsi drugi, plačujejo pa najmanj. Te naj zadene zvišanje. Rejnajmanj. Te naj zadene zvišanje.

Referent stavi naslednje predloge: 1. Vse pisarne, obratovalešča, skladišča, ki rabijo luč redno le do 7. zvečer ter one trgovine, ki potrebujejo električno razsvetljavo predvsem za izložbe, plačajo s 1. novembra 10 v za hektovate. 2. Pisarne itd., ki rabijo razsvetljavo do 8. ure zvečer, in trgovine, ki rabijo luč predvsem za notranjo razsvetljavo, plačajo 8 v za hektovate. 3. Pri motorjih in aparatih, ki rabijo tok med 5. in 7. uro zvečer, se zviša cena toka za čas od 1. oktobra do 1. marca za 10%, oziroma odpade znižanje cene. 4. Vse znižane cene za električni tok se provizorično odpravijo, izvzemši vojaške in dobrodelne zavode, ter državna poslopja, za katera obstojajo posebne pogodbe. 5. Odjemalci električnega toka se pozivajo, da štedijo zlasti med 5. in 7. uro zvečer z lučjo in da opustijo v tem času vsako razkošno razsvetljavo. — Regulirani tarif mestne elektrarne naj se uvede že s 1. novembrom. Poročevalec poudarja, da bo imela elektrarna na ta način 10.000 do 15.000 K več dohodkov, ne da bi občutila večina njenih odjemalcev kakoršnokoli obremenitev.

Predlogi občinskega svetovaleca Planinška so bili soglasno sprejeti.

Rekvizicija ljubljanskega krompirja.

Župan poudarja, da je rekvizicija 58 vagonov krompirja v kranjskem okrajnem glavarstvu izvršena in da se je ta zadeva izvršila tako, da je vse zadovoljivo občinstvo, kupovalec in tudi prodajalci, napram katerim je postopala mestna občina vseskozi kulantno. Vzorna izvršitev rekvizicije pa je v prvi vrsti tudi zasluga delavnega in modrega okrajnega glavarja v Kranju, kateremu se tudi na tem mestu prisrčno zahvaljujem. (Splošno prijetje.)

Zagrebska opera v Ljubljani?

Občinski svetnik Štefe opozarja, da se v ljubljanskih krogih živahno razpravlja, ali bi ne bilo mogoče, da bi gostovala letos v našem gledališču zagrebska opera. Treba bi bilo, da se s to zadevo peča bivši občinski gledališki odsek, ki naj prouči, pod katerimi ugodnimi pogoji bi se dalo tako gostovanje prirediti.

Župan odgovarja, da bo sklical gledališki odsek ter se seje tudi sam udeležil.

Ker se nihče več ne oglasi za besedo, zaključijo župan sejo ob 7. uri zvečer.

Vseh mrtvih dan

Prihodnji terek bo po starodavnem običaju posvečen spominu vseh mrtvih. Na domačih pokopališčih bodo polagali zelene vence in sveče cvetlice na grobove in prižgali lučice, a misli ne bodo samo pri tistih, ko so končavši svojo pot, legli v naročje matere narave k večnemu počitku, ampak bodo vhajale tudi čez meje ožje domovine, tja v daljnje tuje kraje, na sever, na jug in na zapad, kjer so pokopane sloven. žrtve sedanje svetovne vojne.

Ne vemo še, koliko jih je, ki so v tej vojni dali kri in življenje. V Karpatih počivajo in v Bosni, v Galiciji in v Srbiji, in Poljskem in ob italijanski meji, na pokopališčih in na bojiščih, na njivah, v gozdih in v skalovju, kjer jih je pač dohitela kruta usoda. Koliko krvi je bilo prelite, koliko je bilo bolesi, solza in ječanja, koliko strašnega umiranja brez pomoči, v ljutem mrazu, ali ob pekočem solncu, brez olajšanja in brez tolažilne besede, daleč od svojcev in od doma, tega si človek še predstavljati ne more, kakor si ne more predstavljati, koliko telesnega zdravja, koliko sveže moči in s trudom pridobljenega znanja, koliko lepote in kreposti našega naroda je pokončalo sedanje svetovno klanje.

Življenje je najdragocenejše, kar ima človek, je zaklad vseh zakladov in volja, ohraniti svoje življenje, je tako močna, da se človek ničesar na svetu tako ne boji, kakor smrti in smatra smrt za največje zlo, ki je more drugemu človeku prizadeti. Po tem moramo meriti velikost žrtev, ki so jih doprinesli sinovi slovenskega naroda iz tega razkošnega ob-

vidi, kaj to pomeni, iti v bojni grom in neustrašno tvegati svoje življenje.

Jugoslovanski vojniki naše armade so med največjimi junaki, kar jih je sploh v vojni. Odlikovali so se na nešteto bojiščih in sijajno dokazali svojo hrabrost, svojo vztrajnost, svojo požrtvovalnost. Prenašali so nepopisna trpljenja in si za celokupno domovino pridobili zaslug, ki se sploh ne dajo poplačati.

Res, med tistimi, ki nosijo zlate ovratnike, je malo sinov slovenskega naroda, toda zgodovina nas uči, da odločuje v vsaki vojni končno le pogum in neustrašenost vojaštva in da tudi največji vojskovodja ne zmaga, če nima hrabrega vojaštva. Pravi zmagovalci v vsakem boju je tisti, ki prvi zakliče: »Hura, naprej!«, ker potegne tisoče drugih za seboj. Slovenski vojak ne pozna drugega klika, kakor »Hura, naprej!«. Kar je slovensko vojaštvo storilo v sedanjih vojni, to se vredno pridruže velikim dejanjem, ki so jih sinovi našega naroda doprinesli v krvavih bojih proti Turkom, proti Napoleonu in proti Italijanom in ostane za zlatimi črkami zapisano v zgodovini.

A če smo tudi ponosni na slovensko vojaštvo, na vseh mrtvih dan se pač nobeno slovensko srce ne bo ubranilo žalosti, spominjajoč se velikih človeških žrtev, ki jih je že ugrabila vojna. Marsikdo bo tudi šele pri tem spominjanju spoznal velikanski razloček, ki vlada med dejanskimi razmerami na svetu in med idealom, ki ga je človeštvu razodel Izveličar.

Kristus je hodil po Judeji in oznanjal bratstvo in ljubezen med vsemi ljudmi. Ne stori drugemu, česar nečeš, da on tebi stori; če te kdo udari na desno lice, nastavi mu še levo; ljubi svoje sovražnike; odpusti tistim, ki te sovražijo; moli za tiste, ki te preganjajo; odpusti, da bo tudi tebi odpuščeno... Izveličar je oznanjal solidarnost vsega človeštva, za ta ideal je trpel, za ta ideal je na križu umrl — a kako daleč je človeški rod še od tega ideala, to kaže sedanja vojna.

Grenka je ta misel, zlasti, ker je očividno, da je človeški rod sploh obsojen na večno medsebojno bojevanje. Zato se vdajamo z resignacijo v svojo usodo. Človeštvo ne bo nikoli združeno v eno samo državo z enotnim prebivalstvom. Vedno bodo na svetu različna plemena in vedno bodo med njimi meje, vedno bodo ta plemena med seboj tekmovala in skušala drugo drugo prehiteti in zato ne bo bojevanju nikdar konec. Vsaka vojna je naravna posledica razvoja razmer med posamičnimi plemeni in državami in tudi sedanja vojna ni zadnja.

Sinovem slovenskega naroda, ki so v tej vojni novič tako sijajno izpričali svoje izredne kreposti in svojo zvestobo državi, bratom, ki zdaj že počivajo pod zemljo, pokladamo v duhu na vseh mrtvih dan lovorjave vence na grobe. Naj leže kdo ve kje v tuji zemlji, spomin nanje ne izgine iz slovenskih src.

Mestna občina pred upravnim sodiščem.

Finančna uprava je koncem leta 1913. odredila, da se ima v letu 1914., dokler se definitivno in ustavno ne sklene kaj drugega pri mestnih mitnicah, pobirati 40% deželna določila na užitino. Deželni zbor je potem 28. februarja 1915 sklenil, da se ima ta deželna določila zvišati za 105% in da se ima tako zvišana določila pobirati od 1. marca 1914 dalje. Deželnozborni sklep je bil od cesarja potrjen, kar se je mestni upravniki upravi naznanilo dne 14. marca 1914 ob 6. zvečer. Od 15. marca 1914 dalje se je nato na ljubljanski mitnici skupno s cesarsko užitino redno pobirala 145% deželna določila. Od 1. marca do vstevšega 14. marca pa se je pobirala le 40% določila, ker je bila občina mnenja, da sklep deželnega zbora, dokler ni bila Najvišja sankcija razglašena, ni niti definitivna, niti ustaven, najmanj pa postaven. Deželni odbor pa se je postavil na stališče, da je imela mestna občina kot zakupnica cesarske užitnine že od 1. marca 1914 dalje pobirati zvišano deželno določilo. Temu nazoru pridružilo se je tudi finančno ravnanje v Ljubljani in ravnotako tudi finančno ministrstvo na Dunaju. Mestna občina je bila torej obsojena, zvišano deželno določilo tudi za čas od 1. marca do vstevšega 14. marca pobirati in deželni blagajni oddati. Ker je pa tako naknadno pobiranje kake doklade na cesarsko užitino absolutno nemogoče, je imela odločba finančnega ministrstva in oziroma finančnega ravnanjstva kranjskega za občino pomen, da bi bila morala v teh časih z svojega poplačati nekaj nad 22.000 kron. Mestna občina se je na

stiski zatekla pred upravnim sodiščem in visoki ta sodni dvor je pri razpravi dne 27. oktobra 1915 razsodil, da se v vsakem oziru pridruže izvajanjem župana, ki je pritožbo mestne občine osebno zagovarjal, ter da razveljavlja v pritožbo vzeto odločbo finančnega ministrstva. Tako ima mestna občina zopet eno skrb manj.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani slovenski častniki.** Niteški križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je dobil polkovnik Jos. Lučovnik. — **Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo sta dobila stotnik 96. pešpolka Alojzij Ivanetič in podpolkovnik 34. pp. Josip Bezeljak.** — **Signum laudis so dobili: stotnik 4. gorskega topničarskega polka Oton Bratanič, nadporočnik 37. dom. pp. Karol Križaj, poročnik 6. gorskega topničarskega polka Ivan Kranjčič, rezervni poročnik infanterijskega bataljona IV./30. Valentin Vončina, rezervni poročnik 27. pp. Teodor Verhovc, rezervni nadporočnik 10. top. polka Viljem Zupan, nadporočnik 8. top. polka Ivan Juvan, rez. nadporočnik 27. domobr. pp. dr. Emil Starč.** — **Vojaske zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil rez. poročnik gorske baterije 3./3. Viktor Glančnik.** — **Signum laudis so dobili: rez. nadporočnik 17. pp. Franc Rožman, umrovljeni stotnik pri 6. etapnem povojstvu Edvard Dev, rezervni poročnik 2. bos.-herc. pešpolka Gabrijel Majcen, rez. poročnik 3. pionirskega bataljona Karol Kolarič, rez. poročnik IV./84. infant. bataljona Josip Montrič, major artiljerijskega štaba Robert Sirk, rezervni poročnik 8. top. polka Ivan Rudeš in črnovojniški nadporočnik pri 150. bataljonu Ivan Legat.** — **Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila črnovojniška živinozdravnika Peter Škofič pri 22. domobranskem topničarskem polku in Ivan Tiljak pri 5. gorski brigadi.**

— **Odlikovanja.** Glasom vojaškega ukaznika je bil inženir Albert Vedernjak strokovni učitelj na Grmu, sedaj rezervni poročnik 4. bos.-herc. pešpolka, odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem z vojno dekoracijo. — **Anton Kremžar iz Spodnje Šiške, narednik pri lovskem bataljonu je bil na severnem bojišču odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo.**

— **Odlikovan je s signum laudis rezervni nadporočnik pri 4. bosanskem polku dr. Milan Korun.**

— **Odlikovani slovenski vojniki.** Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: računski narednik 3. pp. Josip Tomša, stražmojstra 3. trenske divizije Leopold Kalinič in Franc Jeglič; poštni oficijant Oton Černovšek in korporal 39. pionirskega bataljona Adolf Moškovič. — **Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: podlovca Karol Meseč in Pij Ravtar ter lovci Jakob Šmrcl, Anton Strukelj in Josip Tavčar 8. lovskega bataljona.** — **Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: korporal 2. topničarskega polka Pavel Javernik, štabni narednik Rudolf Ledvina, nadlovec Ivan Tratnik, Ivan Černič, četovodja Roman Kristalnik, Nikolaj Kagankos, Ivan Ključnik in Rudolf Košir; podlovci Ivan Tratnik, Peter Karničan, Franc Tajnšak, vodje patrulj: Josip Juh, Ivan Nelec, Ivan Zaletnik, Josip Vabin in Ivan Zravnik, lovci: O. Wobernik, S. Dušič, Lovro Hoj, Vinko Janšič, Ludovik Jurovič, Franc Kobilšek, Josip Kus, Ivan Mokole, Ivan Otovic, Anton Posat, Albert Ravnikar, Mihael Širovnik, Jakob Sinčnik in Peter Vurnič, vsi pri 8. lovskem bataljonu.**

— **S Slapa pri Vipavi se nam poroča:** Naš prijatelj Karol Ambrožič, veleposesnik iz Stare Sušice pri Košani, je bil 2. t. m. na severnem bojišču odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

— **Vsled nesrečnega slučaja je umrl v Podmencju na Gorškem gosp. Maksimilijan Kosar, v starosti 18 let.** Rajnki je bil sin posestnika in kleparja go-poda Jurja Košarja v Ljubljani. Naše sozlagje!

— **Pogreša se vojak Vidmar Ignacij, doma iz hinjaške fare na Dolenjskem.** Služboval je pri Ltr. 19. 11. poljska kompanija, vojna pošta št. 17. Kdor kaj o njem ali njegovi stotniji ve, se prosi, da to nefrankirano sporoči na naslov: C. Dequal, šolski vodja, Ambrus, pošta Zagradec, Dolenjsko.

— **Pri ljubljanski kreditni banki se** subskribirali med drugimi novo

5¹/₂% avstrijsko vojno posojilo III, izdaje sledeče stranke: Prva žreb-ljarska in železo - obrtna zadruga, Kropa - Kamna gorica, 3000 kron; Ferdinand Gruška, veletržec, Ljubljana, 25.000 K; Franc Premru, St. Vid pri Vipavi, 10.000 kron; brata Novakovič, vinska trgovina v Ljubljani, 10.000 kron; obrtno pomožno društvo, Ljubljana, 10.000 kron; dr. Karel Triller, podžupan, Ljubljana, 5000 kron; Franc Jurca, veletržec, Postojna, 5000 kron; notranjska posojilnica v Postojni 5000 kron; Ivan Pangerc, Selo pri Bledu, 5000 kron; Anton Kajfež, trgovec z vinom, Kočevje, 5000 kron; Josip Lenče, trgovec z vinom, Ljubljana, 5000 kron; dr. Milan Papež, c. kr. rudniški zdravnik, Idrija, 5000 kron; Fran Mally, tovarnar, Ljubljana, 5000 K; Ambrož Poniž, nadučitelj v pokojju, Ribemberk, 5000 kron; V. Kožnar, Gorica, 5000 kron; Miha Keber, Podmolnik, 3500 kron; dr. Edo Šlajmer, c. kr. vladni in sanitetni svetnik, Ljubljana, 2000 kron; Fani Vidmar, Ljubljana, 2000 kron; Fran Winter, Hrušovec, 1000 kron; Anton Carli, c. kr. notar, Žužemberk, 1000 kron; Josip Wester, c. kr. profesor, Ljubljana, 1000 kron; J. Bonač, tovarnar, Ljubljana, 1000 kron; Marija Karpe, Moste pri Ljubljani, 1000 kron; Zorka Jenko, Ljubljana, 1000 kron; Enka Vončina, Ljubljana, 1000 kron; zadruga krojačev, Ljubljana, 1000 K; Ivan Dekleva, Šiška, 1000 kron; Fr. Ševčik, puškar, Ljubljana, 1000 kron; Ursula Zerovnik, Vače, 1000 kron; Janez Zajc, Pšata, 1000 kron; Franc Kunc, fotograf, Ljubljana, 1000 kron; Fani Papež, soproga c. kr. rudniškega zdravnika, Idrija, 1000 kron.

— **Pri ljubljanski kreditni banki v ljubljani** kot oficijelnem subskripcijskem mestu je subskribiralo do všt. 29. oktobra 1915 skupno 132 strank 2.537.400 kron tretjega vojnega posojila. — **P. n. reflektante se s sledečim opozarja, da poteče dne 6. novembra 1915** od c. kr. finančnega ministrstva določen rok za subskripcijo, vsled česar priporočamo, da se prijavijo pravočasno prijavijo.

— **Tretje 5¹/₂% avstrijsko vojno posojilo.** Odbor slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani, je v svoji seji dne 29. oktobra 1915 soglasno sklenil, podpisati 3000 kron tretjega 5¹/₂% avstrijskega vojnega posojila. — **II. vojnega posojila je podpisalo društvo 2000 kron,** skupaj torej 5000 kron.

— **Gospod župan dr. Ivan Tavčar** je dal v imenu mestne občine ljubljanske položiti krasen venec na skupni vojaški grob na pokopališču pri Sv. Križu z napisom: »Mestna občina ljubljanska — padlim junakom«.

— **Moški pevski zbor »Glasbene Matice«** bo zapel na čast padlim avstrijskim vojakom dne 1. novembra 1915 ob 3. popoldne na pokopališču Sv. Križa Mendelsohnov »Beati mortui«; Davorin Jenkov »Blagor mu« in narodni žalostinki »Gozdčič je že zelen« in »Vigred se povrne«, harmonizirani od O. Deva.

— **Občine, preskrbite se pravočasno z moko!** Popisovanje žitnih zalog z dne 15. t. m. je končano in na tej podlagi pripravljene občinski in okrajni aprovizacijski načrti morajo biti vsak čas zgotovljeni. Vsaka občina sme torej pri svojem okrajnem glavarstvu naročiti toliko moke, kolikor določa aprovizacijski načrt. Ker pa se mora skoro vsa moka dobiti iz Ogrske in preide od naročila do prejema najmanj 4 do 6 tednov, zato naj se vsaka občina preskrbi z moko vsaj za tri mesece vnaprej, sicer se lahko zgodí, da ostane po svoji krivdi naenkrat brez moke. **Moko je treba plačati vnaprej** in vložiti denar obenem z naročilom pri c. kr. okr. glavarstvu. Ziti zavod v Ljubljani pa naj se o vplačilu istočasno obvesti.

— **Nabava otrobov.** Vsak kmetovalec, ki je prodal žitnemu zavodu pšenico ali rž, ima pravico, da prejme v mlinu, kamor je peljal žito, ali pa od krajevnega zastopnika centrale za krmila, polovico tistih otrobov, kar jih napravi mlin iz oddane žita. Otrobi se prejemajo proti oddaji nabavnega lista za otrobe, ki ga je prejel vsak kmetovalec od komisijonarja, kateremu je prodal žito. Otrobi stanejo 17 K 20 v, če se jih vzame v mlinu ali 17 K 70 v na železniški postaji za 100 kg netto brez vreč. Pripomnimo, da vsak kmetovalec, najsi je prodal žitnemu zavodu kaj pšenice in rži ali ne, lahko prejme poleg tega še po 20 kg otrobov na leto za vsako govedo in konja. Ti otrobi pa se po 23 K 60 v, vzeti v mlinu, oziroma 24 K 10 v, iz bližnje železniške postaje, za 100 kg netto brez vreč. Dobivajo se pri krajevnem zastopniku centrale za krmila, oziroma nje deželnega zastopnika: **Gospodarske zveze v Ljubljani.**

— **Promocija.** Akad. društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju naznanja, da je promoviral njegov starejšna tovariš Leopold Varl, sedaj enoletni prostovoljec pri 7. topničarskem polku.

— **Klavirski virtuozi Anton Trost,** bivši učitelj »Glasbene Matice« v Ljubljani, sodeluje v nedeljo dne 7. novembra pri koncertu dunajskega koncertnega društva v veliki dvorani »Konzerthausa« na Dunaju. Igral bo Chopinov klavirski koncert v e - molu s spremljevanjem orkestra.

— **»Popotnik«,** pedagoški in znanstveni list, naznanja, da prekine z oktoberko (5.) številko svoje izhajanje za nedoločen čas ter se umakne s pozorišča do tedaj, da se razmere zopet uravnajo.

— **Poštno naznanilo.** Od 1. novembra je dovoljen promet poštinih zavitev v Lvov. Najvišja teža 5 kg, označenje vrednosti, povzetje, ekspresno in nujno izključeno. K vsaki spremnici samo en zavitek. Obveznost frankiranja. Posebno naj se pazi na kurzom odgovarjajočo pravočasno odpravo spremnic.

— **Italijanska granata na ogled v hotelu »Lloyd« v Ljubljani.** Granata je padla dne 28. oktobra na Doberdobsko planoto, kaliber 28 cm, teža 58 kilogramov.

— **Mestna zastavljavnica ljubljanskega naznanja** slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba dne 11. novembra za v novembru 1914 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) popoldne od 3. dalje v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. — **Posebno se opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov,** temveč le nakasneje zadnji dan za stranke pred dražbo.

— **Krompir za Šiško.** V torek, dne 2. novembra t. l., zjutraj ob 8. bo mestna aprovizacija oddajala krompir v Spodnji Šiški in sicer v skladišču pri Zormanu, trgovcu in molarju.

— **Oddaja moke za trgovce.** Prihodnji teden bo mestna aprovizacija oddajala moko trgovcem v sredo in petek popoldne. V sredo pridejo na vrsto trgovci iz mesta, v petek pa trgovci iz Spodnje in Zgornje Šiške, Most, Viča, Štepanje vasi in Rudnika.

— **Umrl je v Boštanju pri Radni na Dolenjskem g. Alojzij Dermelj,** veleposesnik, v starosti 80. let. — **Naše iskreno sozlagje!**

— **V Kamniku je umrl** po kratki bolezni gospod France Rode, posestnik in meščan, imetnik vojne svetinje iz bosenske okupacije, star 62 let. Pogreb je bil v četrtek. Naše srčno sozlagje!

— **Obel dolenskih razbojnikov, morilcev orožnikov,** še niso dobili. Svoje delovanje sta sedaj prelozila v žužemperški sodni okraj. Eden od obeh se je 26. t. m. popoldne pojavil med vinogradi ambruške občine. Od posestnice male kočje na samem je zahteval jedil, katerih pa ni dobil, ker je žena z izgovorom, da gre po gospodinjno, zbežala. Alarmirano orožništvo, pomnoženo z vojaki, okoli 30 po številu, je napravilo lov in preiskalo vse vinograde in sosednje goščave in gozde. Toda razbojnik se je med tem že izmuznil, najbrže v kočevske gozde. Ljudje govore, da je bil to Jože Strukelj doma iz Vrha pri St. Rupertu, ki ima v tukajšnjih vaseh Ambrus in Kal tri dečke v službi. Bajse se je izrazil, da hoče videti otroke, predno bo poginil. Kožko je na tem resnice, se vedva še ne da dognati. Zeleti je, da se orožništvu kmalu posreči vjeti nevarna individua.

— **Pri slovenjegraški pošti** je defraudiral 17letni poštni uslužbenec V. Terk 1200 K. — **Mladi defraudant je ponaredil poštne pečat** ter na podlagi istega dvignil denar. Ker je razsiral z denarjem, so mu prišli kmalu na sled in sedaj premissljuje svoje dejanje v zaporu celjskega sodišča.

— **Kino »Ideal«** na današnjem sporedu je posebno poudariti »Strah v hiši profesorjeva«, detektivska drama v treh dejanjih s Stuart Webbsom v glavni vlogi. Drama je s tako spretnostjo sestavljena, da ni trenotka, kjer bi popustilo zanimanje gledalčev. Posebno pa je to, da je drama že bolj fina komedija, ker pridejo tudi momenti, pri katerih se moramo tudi smejeti. V tem oziru je omeniti starega profesorja. Film se je izvanredno posrečil. — **Dalje je tudi veseloigra »Razžaljena telefonistka«,** ki se konča z zaročitvijo telefonistke z njenim razžaljenjem. Tudi druga veseloigra je izborna »Deklica, naprej v fronte.« Ta izvrstni spored samo do ponedeljka.

— **Zaklato se je v mestni klavnici ljubljanski od 17. do 24. oktobra 111 volov, 19 bikov, 83 krav, 541 prašičev, 56 telet, 81 kostrunov, 6 kozlic.** Zaklano žitno se je

108 prašičev, 2 goved, 42 telet in 1302 kg mesa.

— **Izgubilo se je belo čapljino pero** s črno kokardo dne 29. oktobra od 4. do pol 5. ure popoldne na cesti od Beethovne do Prešernove ulice. Najditelj ali kdor kaj ve o tej izgubi, blagovoli se oglasiti pri policijskemu ravnanstvu, soba št. 8. I. nadstropje.

— **Zrebanje razredne loterije (5. razred 17. dan.)** 20.000 K dobi 35.062, 5000 K dobi 55.323. Po 2000 K dobe 397, 22.122, 23.423, 25.643, 29.852, 34.814, 35.355, 37.760, 41.484, 42.847, 48.327, 58.340, 58.365, 60.007, 61.241, 64.413, 73.313, 75.189, 76.467, 78.083, 86.494, 90.819, 92.056, 104.000, 104.199, 108.657. Po 1000 K dobe 919, 4223, 4685, 10.079, 15.705, 16.229, 24.151, 35.377, 43.790, 44.166, 48.829, 52.768, 54.812, 55.492, 56.101, 61.440, 63.375, 64.001, 66.165, 66.404, 71.649, 73.122, 73.129, 78.615, 79.287, 81.767, 83.804, 84.128, 85.417, 90.605, 91.033, 91.771, 97.886, 98.751, 103.266, 107.995.

Razne stvari.

— **Bolgarski poslanik v Svici.** Bolgarija, ki dosedaj v Svici ni bila neposredno diplomatsko zastopana, hoče ustanoviti sedaj v Bernu posebno poslaništvo. Za poslanika bo imenovan dosedanji bolgarski rimski poslanik Stuncovic.

— **Strašna nesreča.** V Peabodyju v ameriški državi Massachusetts je nastal v šoli požar in je zgorelo 19 dečkov in deklic, ravno toliko jih je pa bilo ranjenih. V šoli je bilo 700 otrok. Naenkrat je nastala eksplozija in iz nje požar.

— **O profesorju Masaryku** poročajo nemški listi: Masaryk je pričel predavati na londonski univerzi. Prvo predavanje je bilo o problemih malih narodov v svetovni vojni. Stavljeno je bilo seveda popolnoma v zmislu entente. Povodim imenovanja je prejel profesor Masaryk od Asquitha posebno pismo, v katerem ga angleški ministri predsednik pozdravlja kot zastopnika malih narodov za katerih »odrešenje« da se Anglija vojuje (!).

— **Angleški kruh za vojne vjetnike na Nemškem.** Nemška vlada je ustregla želji angleških vojnih vjetnikov, da smejo dobivati v Angleškega bel kruh. Angleški zdravnik, ki se je vrnil domov iz vjetniškega tabora v Döberitzu, je obelodanil v »Times«, da pride v oni tabor vsak teden 1000 hlebov iz Anglije. Te hlebe se takoj razdeli, da dobe vjetniki še svež kruh. Angleški odbor, ki skrbi za vojne vjetnike, je vse potrebno ukrenil, da dobe vjetniki vsak teden štiri funte belega angleškega kruha.

— **Nov narod pritlikavcev** so našli v francoski koloniji Kongo. Največji ljudje tega naroda so podrgli meter visoki. Žive v okraju Mongimbo v okroglih ilovnatih kočah sredi divjega pragozda. Vodi jih starešina, ki vlada absolutno. Ti pritlikavci imajo posebno navado: moški jedo samo meso, ženske pa samo rastline in korenine. Tudi v svojih legendah delajo skrben razloček med moškimi in med ženskami. Uče, da je človek nastal iz kramste, ženska pa iz ježa. So pač tudi te male zamorke ugledljivega značaja!

— **Tiskovne razmere na Nemškem.** Urednik krščanske - socialne lista »Allgemeiner Tiroler Anzeiger«, je potoval sedaj po Nemškem in poroča: Na Nemškem ni bilo treba zabraniti prebivalstvu čitanja inozemskih listov. V večjih mestih so med vojno ravnotako kakor v miru naprodaj inozemski listi: »Matin«, »Echo de Paris«, »Temps«, »Strabana«, »Corriere della sera«, »Tribuna«, »Times«, »Daily Mail«, »Daily Telegraph« itd., da, ti časopisi se celo kolportirajo in noben človek ni razburjen. Nemško časopisje čuti cenzuro le malo.

Najnovejša poročila.

— **Izgube angleške armade.** London, 29. oktobra. Po uradnem poročilu znašajo celotne angleške izgube na vseh bojiščih 493.294 mož, od teh 101.662 mrtvih, 317.456 ranjenih in 74.177 pogrešanih.

— **Nezgodna angleškega kralja.** London, 29. oktobra. Tiskovni urad javlja z dne 28. oktobra: Ko je kralj danes zjutraj obiskal svoje čete v polju, se mu je pri hura - klicih vojakov splašil konj in padel. Kralj je zadobil težke kontuzije in ne sme začasno zapustiti sobe. — **Noč je prebil povoljno.** Temperatura 39,2, žila 75, splošno stanje zboljšano, komplikacije niso nastopile.

— **Podpisuje vojno posojilo!**

Darila.

Upravništvu naših listov je poslal za „Zavod za v vojni ostelepe vojakov iz Kranjske“ c. kr. rud. svetnik Vinko Strgar, predstojnik c. kr. rev. rud. urada v Ljubljani 15 kron v počaščenje spominu dragih preminulih in mesto cvetja na njih grobove. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. oktobra: Karol Meinel, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 28. oktobra: Peter Guricza, pešec, v rezervni vojaški bolnici v Marijanišču. — Otilija Požar, hči knjigoveza, 5 tednov, Streliška ulica št. 15.

Dne 29. oktobra: Alfred Rischaka, domobranski pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Albert Partelli, deželni strelec, v mestni bolnici za silo, Pokopališka cesta 19.

Današnji list obsega 14 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Našim sopilom sta jesen in zima huda sovražnika. Kaj lahko se pojavijo vnetja sleznic v gorenjih sopilih, katerih zanemarjanje rodi pogosto dolgotrajne, težke katere. Vporabljajte torej še pravočasno resnično zdravilo, n. pr. „Sirolin Roche“, ki se dobiva v vsaki lekarni. Poleg izborne učinkovitosti ima tudi prednost prijetne slasti.

Več sto spodbud za nakup porabnostnih in priložnostnih daril vseh vrst obsega 240 strani debeli glavni katalog s 4000 slikami priznano sposobne svetovne firme c. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica, Most š. 884 (Češko), ki na zahtevo pošlje vsakemu gratis in franko. Naj torej nihče ne zamudi ob potrebi žepnih, stenskih in budilnih ur, zlatnine in srebrnine, glasbenih instrumentov, optičnega blaga, kadilnih popotnih in toaletnih rekvizitov, orodja in domačih predmetov, usnjatega in jeklenega blaga, orožja in municije itd. zahtevali od imenovane firme ta najnovejši glavni katalog, kjer bo našel vsak kaj primernege. (Glej inserat.)

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Sreda 1. zračni tlak 736 mm

oktobra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	734.9	3.4	sl. jvzh.	oblačno
„	9. zv.	736.6	2.8	sl. svzh.	„
30.	7. zj.	735.2	2.4	sl. jug	„

Srednja včerajšnja temperatura 2.4, norm. 7.8. Padavina v 24 urah mm 1.3.

Nada, Alma, Zdenka,

tri vešele Zagrebčanke, žele zaradi zabave dopisovati z inteligentnimi veselmi Slovenci.

Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“.

Kupita se 2814

dve kopalni banji

Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod „banje/2814“.

Smrekovo lubje, ježice

Kupuje

In prosil ponudeb s ceno tvornica usnja FEIGEL, Drošau pri Plznji, Češko. Prosi se nemška korespondenca. 2784

Trgovec

vojaščine prost, soliden, železninarske stroke in špecerijske stroke **zeli stalno nameščanje**. Ponudbe se prosijo pod „trgovec/2823“ na upr. »Slov. Naroda«. 2823

Za kontoriste, kontoristinj

oziroma trgovske uslužbenke

se otvorijo dne 8. novem. t. l.

učni tečajji.

Čas pouka in honorar se določi po dogovoru. Pojasnila daje Chrisofov učni zavod, Sedna ulica št. 1.



Potrni globoke žalosti naznanjamo, da je naš ljubi, dobri brat, svak, stric in nečak, gospod

Rudolf Šmuc

stotnik **N. pošpolca**, odlikovan s **Signum laudis**

dne 5. septembra ob 3. uri popoldne pri naskoku na gozdove severno od Cziparke padel junaške smrti.

Truplo njegovo počiva na severnem pokopališču okraja Šinkov ob Dnjestru. 2800

Sv. maše posmrtnice se bodo darovale teden dni pri Sv. Petru v Ljubljani.

Ljubljana-Gradec-Judenburg, oktobra 1915.

Žalujoci ostali.



Žalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeno oče, ozir. brat in stric, gospod

France Rode

posestnik in meščan v Kamniku, imetnik vojne svetinje iz bosanske okupacije, l. t. d.

danes zjutraj v 62. letu starosti mirno v Gos odu zaspal.

Pogreb bude v četrtek, dne 28. t. m. ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti na pokopališču na Zaljah.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v tukajšnji župni cerkvi. 2812

V Kamniku, 26. oktobra 1915.

Žalujoci ostali.



Globoko potrjim srcem naznanjamo vsemu sorodstvu, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nadvse ljubljeno mož, predobri oče, stari oče, gospod

Alojzij Drmelj

veleposestnik

danes 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 80. letu svoje starosti, mirno in vdano v Gospodu zaspal. 2833

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v soboto 30. oktobra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališču v Boštanju.

BOŠTANJ, dne 28. oktobra 1915.

Marija Drmelj, žena. — Alojzij Drmelj, posestnik, rač. podčastnik, Franc Drmelj, učitelj, sinova. — Marija Glebočnik, vdova c. kr. davčnega oficijala, Anica, Milka Drmelj, hčere. — Marija Glebočnik, vnukinja.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in ljubezniva tolažila, ki so nam došla povodom nepričakovane, hipne smrti naše iskrenoljubljene mamic, ozir. stare mamic, tašče, sestre in tete, gospe

Marije Maschke

uradnikove vdove

izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo.

Zlasti pa se zahvaljujemo prečastiti duhovščini župne cerkve sv. Nikolaja, prečastitemu gospodu Volcu za zadnja tolažila, vsem darovateljem krasnega cvetja in vs m onim, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili drago nam pokojnico k zadnjemu počitku.

2831

Globoke žalujoci ostali.



Jurij Košar, kleparski moister in hišni posestnik ter njegova soproga **Katinka Košar** roj. **Justin** naznanjata v svojem ter v imenu svojih otrok **Marte, Katarine** in **Olge** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njih nadvse ljubljeno sin oziroma brat, gospod

Maksimilijan Košar

dne 22. t. m. po usodepolnem, tragičnem naključju, v starosti 18 let nenadoma preminil v Podmelcu. 2815

Pogreb prerano umrlega pokojnika se je vršil na ondoto pokopališču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Bodi nenadomestnemu blagopokojniku ohranjen prijazen spomin!

LJUBLJANA, dne 30. oktobra 1915.



Utrnila se je zvezda našega življenja. Preselil se je k nebeški četi junaških borilcev, ki so žrtvovali na bojnih poljanah življenja svojega cvet, naš iskreno ljubljeno bratca

Vinko Lapajne

poročnik, kandidat prava, lastnik hrabrostne svetinje.

Ranjen in ozdravljen je šel zopet v boj in dobil na srbskem bojišču smrtnonevarne rane, katerim je podlegel dne 19. t. m. v bolnišnici Usmiljenih bratov v Zemunu (Slavonija).

Pal si kot junak za ljubo očetnjava. 2820

To je edina tolažba naša v naši neizrecni boli.

Starodavno mesto Idrija, ki si jo ljubil z vsem ognjem plemenite svoje duše, gleda s ponosom na Tebe, junaka Makabejca.

Bodi ti sladak mir v ljubem naročju bratske zemljice.

V KRANJU, dne 29. oktobra 1915.

Štefanka, Leni, Olga, sestre; Dolfi, brat.

„Minar in njegova hči“ v „Kino Central“ v deželnem gledališču.

Od sobote 30. oktobra do ponedeljka 1. nov.:

Izredno zanimiv film tudi za vsakega, ki je igro

„Minar in njegova hči“ že kdaj videl.

Slavna igralka Henny Porten igra glavno vlogo nesrečne Marice.

Prvikrat v Ljubljani samo v „Kino Central“.

V rokah smrti.

Velika drama, polna pretresujočih prizorov.

Slika njegove matere

Drama.

Poleg tega še več drugih točk.

ZAHVALA.

Za mnoge tolažilne izraze sočutja ob smrti naše nepozabne matere, ozir. tašče, babice, prababice in tete, gospe

Jerice Peršin

kakor tudi za izkazano čast na njeni zadnji zemski poti, izrekajo pri-
sično zahvalo s pripombo, da se bode sveta maša za rajnce brala v
petek, 5. novembra v župnih cerkvah č. č. o. o. Frančiškanov v Ljubljani
ob 9. uri, na Viču pa ob 7. uri zjutraj.

Žaluječi ostali.

2832

Avstrijska čokolada

ff. garantirano čisto blago, 5 kartonov
— 25 tablic s 8 rebri 5 kilni zavitek
(4 1/2 kg netto) franko po pošti K 22—
dobavi M. JORDAN, Trst, Ca-
vana 15. 2822

Iščem službe

kontorista, ekspedijenta, tajnika, skladiščnika,
zmožen slovenskega, nemškega, hrvatskega
in iaskega jezika kakor tudi vseh pisarni-
ških del. Ponudbe pod „Zanesljiv/2819“
na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.
2819

KLAVIR

dobro ohranjen z lepim glasom, se
zaradi smrti **ceno preda**. Ogleda se
ob nedeljah od 9.—12., ob delavnikih
od 12.—1/2. ali od 5.—6. — Naslov
pove uprav. »Slov. Naroda«. 2829

Kontoristinja

z daljšo prakso, zmožna obeh deželnih
jezikov, **želi premeniti mesto**.
Cenjene ponudbe na upravnitvo »Slo-
venskega Naroda« pod „točna/2818“.
2818

Odda se mebljovana 2804

mesečna soba

z dvema posteljama.
Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Kupčevalci! Trafikanti! Trgovci! Kantinerji! 2654

Vesnikarne novosti
vojnih, božičnih in novo-
letnih razglednic

v vseh jezikih so ravnokar došle.
Zahtevajte takoj ilustr. katalog gratis in franko

Tvojnica luksuznega papirja
Adler, Zeisel & Co.,
Dunaj II, Praterst. 68/16.
1000 vojnopoštinskih kart, dobre kako-
vosti, K 2-50 proti vpošiljavi zneska.

Novo! Šartljjeva moka brez vsakih kart.

Samo en zavitek za en šartelj, ne da
bi porabili kaj sladkorja, kvasa itd.
Na dan odpošljemo čez 1000 zavitkov.
Cena za en zavitek samo K 1-30.
Pojasnila na razpolago! Naročite obratno
pri tvrdki

Ivan Urek, Borovlje, Koroško.

Stranka brez otrok išče stalno

stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo za takej ali
pomajo. Penudbe do 7. novembra
pod „E. R./2836“ na upr. »Sl. Nar.«

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperju), belemu
toku, črevesnemu in meburnemu
katarju i. t. d.

GONOKTEIN je upeljan na
češki kliniki dvor. svetnika vseuč.
prof. dr. V. Janovskega. Na praški
nemški kliniki vseuč. prof. dr. K.
Kreibicha. Toplo ga priporočajo
vseuč. prof. dr. J. Bukovsky,
vseuč. prof. F. Samberger, vseuč.
docent dr. J. Odstrčil itd.

MU. dr. Te. dor Zveřina v
Zemunu piše: Upotrebil sem Go-
noktein v težkih slučajih akut-
nega in kroničnega kapavca in
dosegel v kratkem času izvrstne
uspehe. Gonoktein brzo umiri
vnetje, odstrani naglo gnojno
iztekanje in ublaži vnetje, ki
bolnike najbolj muči, tako da
lahko rečem, da je Gonoktein
najboljše sredstvo proti kapavcu,
ki ga imamo do danes.

Dobi se po vseh večjih le-
karnah. Škatljica K 5.—.

Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: **Lekarna Trnkoczy**,
Zagreb: **Lekarna „Salvator“**, S. Mit-
telbach, Jelacicev trg.
Split: **Lekarna „k. Gospi Sinjskoj“**,
J. Sućan.

Proizvaja: Farmakološko-kemični la-
boratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.
Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

Razglas.

Pređa se dobro ohranjena

stružnica za les.

Ogleda se lahko pri g. JOSIPU ZUPANU, lesna trgovina v Moj-
strani pri Dovjem.
Nadaljna pojasnila daje dr. Ferdinand Müller, odvetnik v Celovcu.

2801

Volna za naše vojake v obrambo proti mrazu:

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

snežne kapice,
sviterji,
zapestke,
koleniki,
životni pasovi,
nogavice i. t. d.

: Ivan Vlah-Bajok, Jušiči, pošta Matulje :
priporeča občinstvu velike

zalogo vina

najboljih vinegrahov Hrvaške, Dalmacije in Kastavščine.

Na zahtevo pošlje vzorce.

2816

Več 100 zabojev

že rabljenih (s pokrovom) 2826

kupi

Ivan Razboršek, Šmartno pri Litiji.

iščejo se

hlevi skladišča

s primernimi prostori za vozove in

v bližini južnega kolodvora. Ponudbe
pod „stalna stranka/2813“ na upr.
»Slovenskega Naroda«. 2813

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnost izbrane
novosti z Dunaja.

Priporočila: največjo izbero klobukov
za dame in deklice kakor tudi bogato
zalogo žalnih klobukov.
Žunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Solidno blago.

Popravila točno in vestno.

Priznana nizke cene.

Blagajničarka

eventuelno prodajalka, z večletno
prakso, bi rada **premenila mesto**.
Cenjene ponudbe na upravnitvo »Slo-
vensk. Naroda« pod „marjiva/2817“.
2817

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kabineta, kuhinje in z vse-
mi pritliklami, se s 1. novembrom 1915.
oddaja v Slomškovi ulici 14, II. nadstr.
Več se poižve v pisarni tvrdke Joh. Mathian,
Dunajaka cesta št. 14. 2788

apneno železnati sirup.

Že 46 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkrajja slez,
blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in
je izboren za tvoritev krvi in kosti, zlasti za slabotne otroke.
Steklenica K 2-50, po pošti 40 h več za zavoj.



Prilisten samo s spodnjo
varstveno znamko.

Purjodal.

Jodov sarsaparillni preparat. Čisti kri, pospešuje menjavanje snovi,
blaži bolečine in krč in deluje proti vnetju. Rabi se z izvrstnim
uspehom povsod tam, kjer so potrebni jodovi in sarsaparillni
izdelki. — Lahko prebavljivo in se rabi brez motenja poklica.
Steklenica K 2-20, po pošti 40 h več za zavoj.

Na III. mednarodni farmac. razstavi odlikovano z veliko zlato kolajno.

Edino izdelovališče in glav. razpečevališče: **Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“**
na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73-75.

(HERBABNY-jev naslednik).
Po pošti se razpošilja vsak dan. Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu. Po pošti se razpošilja vsak dan.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000.—
Vlog dne 30. junija 1915. „ 46.800.000.—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po **4 1/2 %** brez odbitka. Hranilnica je **poplarno varna** in
stoji pod kotrolo **c. kr. deželne vlade**.

Hranilnica osoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/4% obrestim in najmanj 3/4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.



Peter Kozina & Komp.

tovarna čevjev v Tržiču, Sorenjsko

prodaja lastne izdelke na debelo in drobno
v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.



Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino 2117

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22.



SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA - KGMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PR. FR. DR. FR. DERGANČ

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 362

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Hitro se odda samo preprodajalcem.
Najmanjša množina 1 tucat po povzetju. 2809

200 tucatov trikot moških srajc, kosmata podvleka
à K 42.—, 48.—, 52.— za tucat

300 tucatov trikot moških hlač, kosmata podvleka
po K 42.—, 48.—, 55.— za tucat

100 tucatov moških srajc, belih prsi piquet à K 27.— za tucat

100 tucatov moških srajc, celir, zgubane prsi à K 36.— za tucat

100 tucatov vojaških kaliko srajc à K 24.— za tucat

100 tucatov vojaških kaliko hlač à K 18.— za tucat

10 tucatov cvilhastik gornjih hlač à K 48.— za tucat

Br. Kollmann, Dunaj XVI, Hasnerstrasse 24.

Učenca

s primerno šolsko naobrazbo sprejme

A. Sušnik, 2803
trgovina s špecerijo in železnino.

Iščem 2780

učenca

s primerno šolsko izobrazbo, za takojšnji vstop.

Ivan Ravnikar,
trgovec s špecerijo. — Celje, Štajersko.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

priporoča svoje veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanel.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Največja izbira patriotičnih spominskih prstanov.

Najboljše ure najfinejše svetovne znamke, kakor tudi

zlatnina, srebrnina in namizna oprava.

Cene nizke. Cene nizke.

Za obilni obisk se vljudno priporoča

F. Čuden

Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.
Lastna tovarna ur v Svici.
Genik tudi po pošti gratis.
Kupuje se staro zlato in srebro po visoki ceni.

100 l domače pijače!

ovsehujajoče, slastne in šilo gaseče si lahko vsakdo sam napravi s majhnimi stroški. V zalogi so ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškatin hrusevec, poprovi metovec, pomarančevcev presnčev, višnišev. Neuspeh izključen.

Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma in šganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 4-50 trauko po povzetju. Na pet takih porcij dam eno zastoj. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice i. t. d. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost ne trpi!

Jan Grolick, Engel-Drogerie Brno, št. 639, Moravsko.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštnine prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

„Prva tvornica ur“

JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 005. (Čaško).
Nikljiasta ankerica K 3-80, boljše kakovosti K 4-20, v starosrebrnem kovinskem rokoku rokovju K 4-80, s švicar. kolešjem na sidro K 5-—, Vojne spominske ure K 5-50, radijeve žepne ure K 8-50, nikljiasta budilka K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev LJUBLJANA.

Centrala: Gradeo. Centrala: Gradeo.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu, Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež, pristni kranjski mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbolinij, čopiče, steklarski in mizarški klej in druge v to stroko spadajoče stvari.

Geniki na razpolago! Geniki na razpolago!

Naznanitev preselitve.

Usojam si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselil svojo zalogo špecerije, kolonijalnega blaga, rudninskih vod, bencina, petroleja in soli v lastno hišo na Kongresnem trgu 14 (preje Till). Prodajalniški prostori se nahajajo na dvorišču nasproti vhodu.

Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tu za najštevilnejši obisk z zagotovilom najpazljivejše postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

JULIUS ELBERT.

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

skladišče nasproti števil. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji. Zalni klobuki vedno v zalogi. Zunanja naročila obratom pošte.

Prisnana najnižje cene!

Prisnana najnižje cene!

V gorško-gradiščanskem zasedenem ozemlju.

Naša lepa Brda, naše gorške vinske gorice, trpe sedaj pod italijansko pestjo. Vojaki z raznih strani naše velike države, ki so došli braniti jugo - zapadni del monarhije, se ne morejo načuditi tej krasni legi naših Brd, to je, kakor bi se bil stvarnik igral in hotel ustvariti košček hrbovitega, izredno mičnega sveta. Poročevalci velikih listov, ki opisujejo našo gorško - gradiščansko deželo, soglašajo v tem, da je vredno to ljubko pogorje, da se je brani in ohrani. Od Gorice se stopi na briska tla, kakor hitro se prekorači most čez Sočo, ki vodi proti Pevmi in proti Podgori. Na desni strani Soče od Gorice južno so Brda. Oni most stoji trdno in nastali so še drugi mostovi; Italijani so sicer streljali na most, ali ako hočejo vdreti v Gorico, in ta namen vendar imajo s svojimi napori ob srednji soški fronti, rabijo pač te mostove, zato stoje tam lepo, Italijani pa čakajo zaman trenotka, ko bi šli s podgorsko - pevske strani v gorško mesto. Ali desni breg tukaj ni zaseden, ne proti Podgori, ne proti Pevmi, v Pevmi stoji naš; te dni se je bil boj za Oslavje in hrib Sabotin, gori v Števerjanu, dobre pol ure iz Pevme pa so Italijani. Ali Števerjan je razdejan. Severo - zapadno Gorice so Brda, na vzhodu teče ob njih naša opevana Soča, severno meje na Brda izrastki Karniških Alp, zapadno teče ob njih obmejna Idrija, južno so se znižala v dolino. Povprečna širina Brd znaša okoli 10 kilometrov, dolgost s severa na jug okoli 12 kilometrov. Tla so po večini peščena, izredno ugodna za vinorejo in sadjerejo. Krasni razgledi na vse štiri strani, povsodi sledovi pridne kmetovanja, iz Števerjana so vidne z vseh strani veličastne ciprese, od tu je eden najlepših razgledov po vseh Brdih in po ravnini daleč naokoli. Posebno ugodni razgledi so tudi s Kojsega in Smartna. Tu gori prebiva naše zavedno brisko ljudstvo. V Brdih rase izborno vino, izborno sadje, vse je boljše, plemenitejše, nego v dolini. Bric je srednje visok, slok, vitek človek, priden kmetovalec, lepa so briska dekleta. Po svetu tržijo s sadjem, znajo več jezikov; največ svojih pridelkov pa razpečajo na izvoznem trgu v Gorici. S svojimi tovariši iz nižine znesejo na gorški trg pridelkov za nad 3 milijone kron, zapadni Brici pa tržijo na izvoznem trgu v Krmini, kjer sega kupčija tudi do jako visokih vsot. V teh naših Brdih so sedaj Italijani. Naimanj so trpela še zapadna Brda z Biljano, Medano, Kožbano. V zapadnih Brdih, na Dobrovem, se dviga ponosni grad grofov Bagner, stoji na krasni višini. Ta grad je igral že od 15. stoletja dalje važnejšo vlogo. Pred 20. leti je še imel lepe freske, 4 bitke in več grbov med njimi, 12 družinskih slik, orožje itd. Sedaj je tam pravzaprav ogleda vreden še družinski muzej in s stolpa uživati diven razgled v Italijo in proti Jadranskemu morju... Kadar pa vgladaš kak grad, se nehote spomniš srednjeveškega viteza - gospoda in tlačana. Koloni so v Furlaniji, koloni tudi v zapadnih Brdih, in kar je slovenskih kolonov v Gorško - Gradiščanski, se jim je našlahše godilo v zapadnih Brdih. Prašiči imajo mnogokje lepša bivališča, nego je ima marsikak kolon v zapadnih Brdih. Ne zaveda se to ravno gradu, ali tam okoli je tako. Iz Krmina se pride na Dobrovo z vozom v treh četrtih. Naše lepe občine Biljana, Kožbana, Medana so rodovitne, v Medani so takorekoč doma gorški slovenski veleposestniki, Medana je rojstni kraj priljubljenega slovenskega lirika Alojzija Gradnika. V zapadnih Brdih se je rodil, v Ložicah, tudi furlanski pesnik Zorut (Zorutti), ki je bil municipalni uradnik v Vidmu, ko je bil Videm še pod Avstrijo. Zorut ni bil nič irredentistično navdahnjen, primorski irredentisti pa so ga

vlačili v svoja stremjenja in imeli za simbol svojih prizadevanj, v Gorici, v mestnem vrtu, stoji spomenik slovenskega Brica Zoruta, v tla gleda, kakor bi ga bilo sram, kam je zašel. Smešno je bilo, kako so časih slikali poleg Dantega Zoruta (Zorut je pristno slovenski priimek, pri njem se spomniš na priimek Borut slovenskih koroških plemenitašev), Dante, pristen italijanski obraz, zraven slovenski Bric...

V Brdih je bila vedno živa narodna zavednost. Pripetilo se je bilo v onih časih, ko je bila Italija naša »dobra zaveznica« in ko se je čutila njena volja v primorskih pokrajinah. Visok dostojanstvenik je bil posestnik Brda. Takratni kojščanski župan mu je v svojem nagovoru omenil, da prebiva tu ob meji zvesto slovensko ljudstvo, da so obmejni Slovenci stražniki Avstrije in da hrepene po enakopravnosti. Dostojanstvenik tičoč pod vtiskom takratnih razmer, je odvrnil: **Tega ne bo nikdar!** Ko je prišlo to v javnost, se je mislilo, da pride kak dementi, ali kako olepšavanje izgovorjenega stavka, ali izgovarjanje, pa nič ni bilo. Vojna pač ustvari nove, bolj zdrave razmere po naših slovenskih obmejnih krajih, kakor so bile doslej...

Paket.

(Tragikomična zgodba z jugo-zapadnega bojišča.)

Infanterist Cmeré je bil v blaženih mirnih časih zasebni uradnik v Ljubljani. Vse deklice so ga oboževale, kakor sam zatrjuje s posebno važnim ponosom. Nobena promena, da, noben koncert, nobeno gledališče in noben plesni venček ni minil brez njega. Vsekakor znamenita osebnost!

Ampak zdaj visi njegov črni frak klavnro na kaki kljukci, lakasti čevlji so se stisnili pohlevno v kot, nekdaš tako slavni in oboževani zasebni uradnik Cmeré pa čepi to uro, ko sem se baš pripravil, opisati njegovo zgodbo, kot najnavadnejši infanterist pred svojo skalno halupo in v krasnem solnčnem dnevu obira z veliko rutino — uši v srcaji. Nekdo, ki je šel pravkar mimo njega, ga ni pozabil vsčipniti s poredno opazko: »Ej, »paket«, pa ti gre dobro od rok!« Cmeré ga je ošvrknil s hudim pogledom za odgovor in zdaj zopet obira, stisne tu pa tam jezno nekaj med nohti palcev in nadaljuje potem z vso odločnostjo preiskavo.

Ko je bil infanterist Cmeré pred meseci obrazložil vsem tistim, ki so ga hoteli poslušati, kako sijajen človek da je pravzaprav in kako zlahtnega poklica, se mu je zdelo potrebno, da bi se resničnost njegove sijajnosti tudi dejansko izkazala. V ta namen je pisal v Ljubljano dopisnico in naročil na njej vsakojakih finih stvari: deževen plašč prvovrstne kvalitete, sive, usnjene gamaše, izbrane jectivine, likerje, specialitete cigaret in še veliko drugih posebnosti, ki jih navaden zemljan na fronti v teh dragih časih ne more pričakovati od doma.

Dva tedna je Cmeré potrpežljivo čakal na paket, v tretjem tednu pa ga je začela nadlegovati nestrpnost. Niti odgovora ni bilo. Pisal je zopet dosinico in koncem tedna še eno ter rotli domače, naj mu vendar nikar ne odlašajo s pošiljateljvo. —

Nič! — Peti teden se je pričela historija iznova. Zopet je naročil vse po vrsti, to pot pa je napisal iz predvidnosti dve enako se glaseči dopisnici. Dnevi čakanja zopet. Vendar ni opustil pri tem upanja, da bi utegnili biti med tem časom še prva dopisnica uslišana. Vsak večer, ko je prišla pošta v strelske jarke, je bilo prvo Cmeréto vprašanje, če je prispel njegov paket? A vedno isti kratki odgovor: »Ne!«

»Nič ni z gospodo!« ga je špiknil kdo od strani in naglo izginil v temi. Cmeré bi bil najraje skočil za njim in ohladil svojo jezo in natak-njenost s poštno klotovo. Komaj se je premagoval. »Čast« ga je vedno odvrnila od takih nastopov. V resnici pa le svojim dlanem ni zaupal, zakaj, če bi opravil tako, da bi z eno klotovo dobil kar dve hkrati v povračilo, mh? — Tako je ostalo vedno pri principu: »Pod čast si štejem, da bi si si roke mazal!«

Slednjič je prišla dopisnica. Pisali so mu, da je že vse na potu, vse, kar je želel, le da je njegovo naročilo iz neznanih vzrokov, žal, precej pozno dospelo v Ljubljano.

»Hvala Bogu!« je vzkliknil Cmeré ves zadovoljen, ko je prečital poročilo. Tako mu je bilo pri srcu, kakor da je že sam paket prejel. Kdor je hotel, je zdaj lahko čital, »da je z gospodo vendar kaj!«, kakor je samozavestno poudarjal, kadar je dal komu v roke dopisnico. Pa je res hitro zavezal jezike neslanim opazkam.

Teden je še potekel, potem so prišli paketi. Mnogo jih je bilo nanzanjenih, tudi Cmeretov je bil zraven. Ali vseh se ni dalo znesti naenkrat iz globoke doline na visoko gorjo po nevarnih kozjih stezah. Nosači so bili vsak dan že dovolj obloženi z živili, vodo, deskami in drugimi nujnimi potrebščinami za vojake. Le temu ali onemu se je moglo naprtiti še kak paket na krošnjo.

»Cmeré, paket!« je zaklical nekoga večera četovodja. Kakor srna je priskakal Cmeré k njegovemu kritju. Druge čase bi se bil plazil po nerodnih skalah najmanj četrte ure, zdaj je bilo le par skokov.

Ali koliko razočaranje! — Ta, toliko pričakovani in toliko razbahani paket je bila zdaj le strašno zveržena in raztrgana škatlja. Nekaj vrvice ji je še vezalo zmečkana rebra. V škatlji pa je našel Cmeré na svojo veliko žalost in ogorčenje — dvoje cigaret (ena celo zlomljena), kos odgriznjene klobase, malomarno zavite v vojnopoštno dopisnico in krajec plesnjivega vojnega kruha.

Dokler je imel kaj sveče, je začudeno bulil oči v to zagonetno vse-

bino, potem je pobral vse skupaj, stopil iz kritja in zagnal z najsrdečjšim zamahom »slavni paket« prek obrambnih zidov. Alpinec, ki je čul nenavadni šum, je oddal takoj par strelav v globel.

Drugi dan pa je poročal Cadorna: Na R. se je sovražnik mislil pripaziti do samih naših ovir, pa se mu je namera vsled naše čuječnosti že v kali izjalovila. Pobegnil je po prvih streljih.

Ubogi paket, kakšne obdolžitve so padle nanj še na poslednjo uro!
V. Mazi.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Bolni Sanatorij Aflenz
Hofacker (830) Stajersko, Prospekti

Tako izredno dobrodejna, bolečine tolažeča, poživljajoča vdrgnjenja s Fellerjevimi rastlinskimi esencnim fluidom z zn.



nas delajo odporne proti vlagi, prepihu ter

proti prehlajenju

in odstranijo bolečine. 12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško).

Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

Vsakemu naznanim zastoj, kako sem se rešil pljučne bolezni, naduhe, kašlja, želodčnih bolezni. Cenó sredstvo, ki je lahko dobi vsak. Pošijite svoj natančni naslov: **Tvorica Astrala, liker brez alkohola, Ivan Zamrazil, Zagreb, Marovska ulica 3.** Mnogo zahvalnih pisem. 2728

Lepa dvonadstropna

VILA

z velikim vrtom v Ljubljani, se ugodno proda. 2023
Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Volno

ovčjo, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem poštika osebno prevzet. 2031

Veletrgovina R. Stermecki
Celje št. 15, Stajersko.

Proti 9

zobobolu in gnijlobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Modni salon F. Barborič

š. Mildner nasl.

Ljubljana, Mestni trg šte. 7

priporoča svojo veliko zalogo kličanih

klobukov, praznih oblik, peres, cvetlic i. t. d.

Vedno velika izbira žany! klobukov.

Popravila točno in ceno.

Popravila točno in ceno.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na frajnem kašlju. lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Čebele s kroničnim kašlarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znažno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.



Se dobi v vseh lekarnah à K.4.-

Schichtovo perilo - vojno perilo

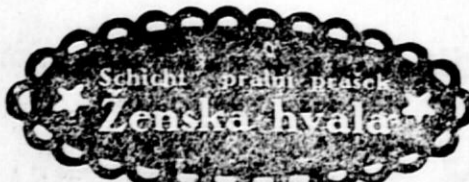
Naicenejši in najboljši način pranja:

Namoči perilo nekoliko ur ali čez noč s pralnim praškom „Ženska hvala“. Peri tedaj dalj kakor običajno. Samo malo mila — najboljša Schichtovo mila znamka »Jelen« — je še potrebno, da se najlepše perilo dobi.

Prihrani delo, čas, denar in milo.

2663

Ominol je najboljša sredstvo za čiščenje rok v kuhinji in v hiši.



Dobiva se povsodi!



Dobiva se povsodi!

Gostilničar

ali gostilničarka za večjo gostilno pri veliki cerkvi se išče.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici številka 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenijo takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron. 2530 Stritarjeva ulica številka 2. Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 5. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije. Zrebanje od 9. oktobra do 6. novembra 1915.
Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:
1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečke K 20.—, 1/4 srečke K 10.—, 1/8 srečke K 5.—
Cene za novo vstopivše igralce:
1/1 srečka K 200.—, 1/2 srečke K 100.—, 1/4 srečke K 50.—, 1/8 srečke K 25.—
Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema začenši s 6. oktobrom t. l. prijave za III. 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih in priporoča svojim komitentom obilno udeležbo pri razpisani subskripciji.

5vinarske kecke za juho

se bodo podražile. Dokler bo kaj zaloge, dobavlja la kakovost po povzetju in sicer 1000 komadov kron 28.—, 500 komadov kron 15.—. 2808

Milan Mandich, Trst.

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, 14 let starega, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme L. FÜRŠAGER v Radovljici. 2768

Karel Linhart urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7. Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihalo s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilk. Nikljaste vojne ure, ure v zapetnicah z radijevim kazalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljastih ur „Omega“ po najnižjih cenah. 2491

Popravila se izvršujejo najbolje.

Trgovski pomočnik

spreten manufakturist kakor tudi špecerije zmožen se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovini mešanega blaga in deželnih pridelkov. 2693
Ant. Verbiča nasl. JOSIP SAVELI, St. Jur ob juž. železnici.

!! Kupčevalci, zahtevajte takoj !!

cenovnik na veliko o električnih predmetih in o acetilenskih svetilkah vseh vrst. Namizne svetiljke, viseče svetiljke, svetiljke za kolesa in ročne svetiljke, žepne svetiljke itd.

Najcenejši nakup.

A. WEISSBERG
Ounaj II., 2109
Untere Donastrasse 23/III.
Slovensko dopisovanje.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Več 1000 hl dobrega, štajerskega

VINA

letnik 1914 se dobi hl od 90 K naprej. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«. 2758

Sprejme se strojnik

ki je izučen ključavničar. Nastop takoj. Oženjeni imajo prednost. Ponudbe na naslov:

Del. pivovarna Laški trg.

G. Flux

Gosposka ulica 4, I nadstropje, levo. 2805

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporoča in namoča le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. Pri vnanjih vprašanjih se prosí za odgovor znamkat.

Enonadstropna

z vratom v Ljubljani se prostovoljno PRODA. Pojasnila daje pisarna g. dr. Ivana Tavčarja, odvetnika v Ljubljani, Sodna ulica št. 2.

VILA

Kontoristinja

zmožna obeh deželnih jezikov, dobra računarica in izurjena v vseh pisarniških delih se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače pod „1200/2785“ na uprav. »Slovensk. Naroda«. 2785

M. LOŽAR, kovač in izdelovalec raznih voz, v Dragomelju pri Domžalah sprejme takoj 2587

kovaškega in kolarskega pomočnika ter 2 vajenca.

Damske klobuke

v največji izberi priporoča MINKA HORVAT, modistka LJUBLJANA, Stari trg številka 21. Popravila najceneje. 2465 Popravila najceneje.

BENCIN

obdačen v železnih sodih, kateri se morajo vpslati, ali pa v lesenih sodih, ter

strojno in cilindrovo olje

oddaja iz svojega mariborskega skladišča Avstrijska družba za promet petroleja z o. z. v Mariboru ob Dravi. 2810



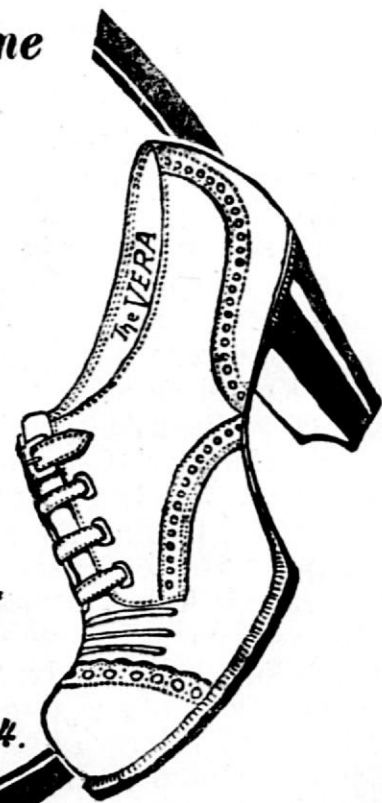
Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte. Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev. Priporoča se z odličnim spoštovanjem Viktor Bajt. Naslov za brzojavi: Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

THE VERA

American Shoe

za gospode in dame so dospeli iz Amerike.



Edina prodaja ževljarnica J. Szantner Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by Rice & Hutchins Boston, Mass. U.S.A.

JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Živahna zveza z Ameriko.

Delniška glavica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Sprejema nove vloge, s katerimi se zamore vedno razpolagati, brez ozira na določbe moratorija ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %

Pismo iz ogrske puste.

II.

Zakaj se nič več ne oglasiš v »Slovenskem Narodu«? Tako me vprašujejo v svojih pismih prijatelji iz domovine. Res je, da bo že skoro tri mesece, odkar sem pisal Vašemu cenjenemu listu pismo iz ogrske puste. Vem sicer, da imate mnogo gradiva ter da ni prostora za dopise iz zaledja, da bi včasih občinstvo iz njih izvedelo marsikaj zanimivega. Kdor me pozna, dobro vé, s kakšno vneto sem se oprjel sedanjega stanu, mu bo razumljivo, da nimam preveč časa. Vseeno pa sem sklenil napisati par vrst.

Selim se iz enega gnezda v drugo. Imena — postranska stvar, toda pri njihovi izgovorjavi bi si človek lahko jezik zlomil. Manjša ogrska mesta so večje vasi. Par lepših hiš glavnega trga spominja na mesto, drugače je značaj vasi: po prašnih ali silno blatnih ulicah domače živali. Zlasti nežinirano promenirajo gor in dol zavaljeni prašiči in oživljajo cestni promet. Navse zgodaj zjutraj trobi pastir po mestu in govodo leti iz hlevov ter mu sledi na velik pašnik. Šele zvečer se vrne vsa družba v mesto in vsaka žival najde svoj dom. Prebivalci ogrskih krajev so jako prijazni, vljudni in gostobesedni ljudje. V gostilnah sama paprika, vino močno, a ne tako dobro kot Jakovo pod Skalco ali Petrovo v Šiški. Odirati tu ne znajo. Jako poceni: kilogram masti stane le 9 kron. Ampak belega kruha, slaščic dovolj, ne pozna se, da je vojška. Ogrom se godi izvrstno. Zidje — neverjetno mnogo jih je — imajo lepe zasluzke. Ostali prebivalci so večinoma kalvinci, nekaj malo grško-katolikov. Večja mesta, kakor Debrecin in Veliki Varadin, so pa prekrasna. Slikovite palače, sinagoge in druge stavbe tuja očarajo. In ta noblesa! Slišim, da se v Ljubljani na ženskah toaletah vojske posebno ne opazi, a tukaj še manj. Gledališča, kinematografi, kabareti in hiše veselja imajo brez števila posetnikov. Skratka: kot v mirnih časih. To opazim le od strani. Sem pač solarček. Nekoliko star že, a je mnogo starejših. Vseh skupaj nas je tako po priliki 650. Pridno nas vezbajo in pripravljajo »za dom med bojni grom«. Stanujemo v barakah za topove, med milijoni živalic, dobro skaejo. Solo imamo v veliki jahalnici. Poučuje tudi Slovenec, z malo in veliko srebrno medaljo odlikovani poročnik Mihael Gabrijelečič, brat padlega nadporočnika Egon Gabrijeleča. V častniški šoli so poleg mene še Slovenci, prijatelj učitelj Rudolf Pleskovič in dr. Bogomir Božič (oba iz Idrije). Pahernik (Vuhred na Štajerskem) in Rejc (doma iz Šebrelj na Primorskem). Prijetno družbo tvorijo z nami bratje Čehi. Prepevamo češke in slovenske pesmi, zroč z najlepšimi nadami v bodočnost: če nas sovražniki do danes niso, nas tudi v bodoče ne bodo! — Slovenec brez petja ne more živeti. Imamo kvartet, ki je nastopil že v dveh mestih na koncertnih večerih, prirejenih v korist sirotam padlih vojakov. Vsakokrat je bila zbrana elita, mnogo častništva in vojaštva. Slovenske pesmi so jako ugajale, niso jih mogli prehvaliti. Zlasti otožna »Fantje se zbirajo, v vojsko marširajo« je vsakomur pri srcu, da si besed ne razume. Najbolši pevec je Pražan Ulrich, izborni tenorist, interpret čeških modernih samospevov. — Pri vsakem nastopu mislim na pevski zbor »Ljubljanskega Zvona«, ki bi imel letos praznovati 10letnico svojega obstanka. Toda pevci so razkropljeni, pevovodja daleč od Ljubljane...

Kakor so Ogrji simpatični, tako tudi njihov jezik. A vendar značilno, da ima mnogo slovenskih izrazov, n. pr. ebéd = obed, szita = sito, répa = repa, csütörtök = četrtek, kovács = kovač, diak = diak, ritka = redko, pusko = puška, szalma = slama, vihar = vihar.

Do tu sem vam napisal pismo v večjem mestu. A končujem ga v neki rumunski vasi na Sedmograškem, kamor smo prišli na praktične vaje. Moje pero ne more te vaše popisati:

blato do gležnjev. Kranjec si takega kraja niti predstavljati ne more. Šest tovarišev nas spi v mali, tri metre dolgi in dva in pol metra široki sobici. Kako se v nji sučemo, si lahko mislite. Ponoči nas običeje miši iz dvorišča in ščurki izpod ognjišča. Pa kdo se zmeni? Niti kolnemo ne. Vsega smo že navajeni. Dobra volja nas ne zapusti. »Barka zaplavala, dekle zajokala«. Hišni gospodar je pestoval malega priljudnega fantka in jokal, rekoč: revček ne vé, da mu je mamica umrla ter da ima očeta bogvé kje... Ze sedem mesecev ni glasu od njega...

V potokih bi solze tekle... Neko posebnost vidim v rumunskih kajžah. Na posteljah imajo po 6 do 10 krasno oblečenih blazin: z originalnimi pisanimi vzorci: ponos rumunske gospodinjice. Sicer pa žive ti ljudje ob krompirju, mleku in kuhanih bučah.

Dovolj naj bo! Dolgo menda ne bo treba čakati, da pojdem na bojno polje. Do takrat se še oglašim.

Najsrčneje pozdrave vsem Slovenkam in Slovincem!

Zorko Prelovec.

Italijanska lesna industrija v južnoavstrijskih deželah.

Italija je znala dobro trozvezo izborno izkoristiti zlasti v svoje gospodarske svrhe. Nemčija jej je dajala kapital, s katerim si je izdatno opomogla v svoji industriji in je dosegla v finančnem svetu primerno veljavo. Avstrija pa jej je pomagala v posebno izdatni meri v lesni industriji. Italija nima lesa, avstrijske južne dežele, zlasti del, ki gravitira proti Italiji, pa je poln lesa. Italijani so pričeli lepo počasi, avstrijske vlade so jim šle na roko, in tekem let se je razvijala v planinskih naših deželah italijanska lesna industrija in se je tudi razvila velikansko. Prvotno se je imelo pred očmi samo za Italijo potreben izvoz, češ, Italija nima lesa, naj ga jej pošilja zaveznica Avstrija, pošiljanje in dobavljanje pa naj oskrbujejo italijanski ljudje. Vsi poklicani faktorji so šli Italijanom na roke, naša domača lesna industrija je bila malo razvita in kar je je bilo, je bila odvisna od velikega kapitala. Merodajni poznavalci razmer domače lesne industrije in njene odvisnosti od velikega kapitala trdijo, da skromno obrestovanje kapitala, ki naj bi se investiralo v planinskih lesnih podjetjih, je dajalo bankam premalo vabe za take denarne posle, kar se tiče obrestovanja kapitala, pa tudi niso hoteli priti v navskrižje z italijanskimi tvrdkami iz kraljestva, ki so bile pri velikih bankah najbolj akreditirane. Da bi se ozirali kapitalisti na gospodarsko škodo, katero prinašajo italijanske vlade je storila v njih prilog in obenem sebi v korist, kar je bilo mogoče, imele pa so tudi vso zaščito pri dobri zaveznici Avstriji. Saj vemo in čutimo, da so bili časi, ko se je Italijanu v Avstriji stokrat bolj godilo kakor pa doma v lastni državi.

Italijanske lesne tvrdke so se razvile tako močno, da so začele misliti tudi na oddajanje blaga v Avstriji in so se tako izneverile prvotnemu namenu: dovažati Italiji potreben les. Pa ne le to. V svoj delokrog so hoteli potegniti italijanske lesne tvrdke tudi izvoz v vse sredozemske dežele, zlasti v orijent, v Egipt, v Malo Azijo. Zato pa so hoteli nekako zagospodovati nad gozdovjem v Avstro-Ogrski, kjerkoli le se jim dovoli dostop. Tvrdka Feltrinelli je šla v sedmograške Karpat, kjer je ustanovila »Magyar Olas A. G.« z žagami, tudi v Bosno so hoteli vdreti, ali tam je bila deželna vlada toliko previdna, da ni dopustila ekspanzivnemu prizadevanju Italijanov proste poti. Saj so bili menda že dovolj škode napravili v naših deželah kjer so spravljali manjše žagarje pod zlo, nakupovali vedno večje obsege gozdov in imeli že res velikanska lesna podjetja.

Leta 1913. se je izvozilo iz naše države lesa okoli 42 milijonov me-

tonov kron, od teh v Italijo okoli 11 milijonov metrskih stotov, v vrednosti 80 milijonov. Leta 1914. pa se je izvozilo v Italijo v mesecih od januarja do konca junija toliko lesa, kakor celo leto 1913. okoli 11 milijonov metrskih stotov. Torej so lani prav hiteli z izvozom lesa v Italijo, češ, kadar pride do vojne med Italijo in Avstrijo, tudi lesa ne bo iz Avstrije več. 11 milijonov metrskih stotov lesa pomeni 110.000 vagonov po 10 ton nosilne moči, z drugimi besedami: v zadnjih letih se je izvažalo iz Avstrije v Italijo povprečno na mesec okoli 10.000 vagonov ali dnevno 300 vagonov lesa iz avstro-ogrškega carinskega ozemlja.

Dobiček Italijanov iz lesne industrije v Avstriji je bil torej velikanski, in drugi dobiček so imeli doma pri oddaji lesa raznim podjetnikom. Koliko italijanskih ljudi je redila lesna industrija! In gospodarili so tako in se obnašali, kakor da imajo monopol in kakor da bi se sploh nikdar ne smela razviti lesna industrija v naših rokah. Bilo je tudi dobrih domačih podjetij, uveljavila so se bila nekatera celo v Italiji, ali za koliko časa!

Italijanska lesna industrija je neizmerno škodovala domačemu gospodarstvu, koristila pa neizmerno njim, ki so sedaj v vojni z Avstrijo. Svoje bivanje v južnih avstrijskih deželah so izkoristili regnicoli vsestransko v svrhu svoje domovine!



Starši, zapomnite si to!

Ako se otrok slabo uči, je slabovoljen, utrujen ali prenapet, pogledimo mu v usta. Prav pogosto je vzrok v slabih zobeh, ki že sami na sebi dajo otroku opravka, ki so pa tudi zaradi tega največja nevarnost za otrokovo zdravje, ker v njih gnezdeče bakterije proizvajajo strupene snovi, ki istotako najdejo pot v želodec in v kri otrokova. S tem se pa v nevarnost spravljajo otrokovo zdravje vobče in nastanejo iz tega slabosti, glavobol, utrujenost in prenapornost, pogosto pa tudi nevarne želočice, neredko celo nalezljive bolezni.

Ni moči zatorej priporočati zadosti nujno, navaditi otroka na redno



negovanje zob z zobno ščetko in kako antiseptično ustno vodo (Odol), ki deluje proti razkrojevalnim prikaznim. Vsak dan zjutraj in zvečer temeljito čiščenje ust z Odolom, varuje otroka zdravju škodljivega procesa gnitja in poleg tega še zobe ohranjuje zdrave.

Otroci Odol, ker je prijetnega okusa in izredno osvežujoč, prav radi rabijo. Par kron, ki jih vsako leto izdamo za Odol, nosi bogate obresti. Varovati se je bolje nego zdraviti in tudi — ceneje.

Orehe, suhe slive

nakupuje tvrdka

Žalar & Co.

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

2760

Trgovski vajenec

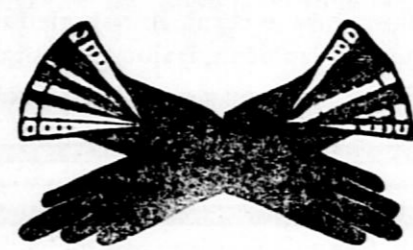
oskrbovan pri svojih ljudeh se sprejme v specerijski trgovini

Miro Domicelj

Ljubljana, Tržaška cesta št. 4.

2746

Solidno blago!



Najnižje cene!

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in glace-rokavic, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Nobena kapljica

ne koristi tako želodec, kot pristni želodčni liker



Bližu in daleč
Vse ga pozná,
Kdor ga imá,
Ima zdravje domá!

Zahtevajte pristni „FLORIAN“

Zavračajte ponaredbe!

Naslov za naročila „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Spreten

brivski pomočnik

se pod jako ugodnimi pogoji sprejme takoj pri 2794

O. Fettich - Frankheim v Ljubljani.

Odvetniški kandidat

vojašine prost, s celoletno sodno in nad 3letno odvetniško prakso, išče službe. Nastop 15. novembra. V služaju potrebe prej. Ponudbe na upravnštvo »Slovensk. Naroda«. 2787

Tri dobro ohranjene

kopalne peči

se kupijo.

Ponudbe z navedbo cene na upr. »Slov. Naroda« pod „Kopalna peč/2797“ 2797

Orehe, suhe slive, suhe hruške in krompir

kupuje tvrdka

IVAN A. HARTMANN

naslednik A. TOMAZIC, Ljubljana, v vsaki množini po solidnih najvišjih cenah. 2538

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 10

Ambrožev trg št. 9.

Lasne kite

v veliki zalogi, najfinejše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron — vse vrste lasne podloge in mrežice — barva za laso in brado „Neril“ po 2 in 4 K toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

(Križišče Mestnega in Starega trga)

Postrežba točna in vestna.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam 3314

: klobuke le najfinejše izvršbe. :

Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 202,841.494 — ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 30. sept. 1915:

== K 93,215.892 — ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Preveznanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Erzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Lepe prsi dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejše maslo za prsi, rabi se samo na zunaj, edino rednično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin. dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljatev poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpergasse 49 K, 2. Stock.




Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica. Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se cenijo podpletnjejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.



Modni salon
Rozi Fabčič
Ljubljana, Rimska cesta št. 6
priporoča cenj. damam krasno izbero najnovejših damskih in otroških klobukov in čepic za zimsko sezono.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles. Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“,
Pletilni stroji vseh velikosti




Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

„TEDENSKE SLIKE“

ki pridobujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišča in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimivi, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 1499

„TEDENSKE SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKE SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKE SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKE SLIKE“ stanejo četrt leta K 2.50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.— Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani kalendar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKE SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKE SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKE SLIKE“
Ljubljana, Franciščanska ulica 10 L.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omarici in 1 umivalnik s marm. ploščo in ogledalom K 350.—

Jamči se za solidno delo. Cene konkurenčne. Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.



Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe, graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij

Ljubljana, Selenburgova ulica 1. Ceniki franko. Ceniki franko.



VOLNO

za snežne čepice, moške nogavice, zapestnike i. t. d. priporoča

Toni Jager
LJUBLJANA
Židovska ulica št. 5.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalce strelovodov, ter instalater vodovodov Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem z asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Natschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Mišna in kobiljska oprava. Posteljena posoda. Poprave točno in cenno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške : uniforme : po meri v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.



Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter
apretura sukna

Ljubljana, Selenburgova ul. 6. **Anton Boc** Glince, Burska ulica 46.
se priporoča. Najnižje cene.
Postrežba vestna in točna.

Odlikovan na razstavi v Radovljici 1. 1904 s časno diplomom in kolskino 1. vrste.

BRINJEVEC

najfinije vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.
Za pristnost se jamči. 1277 Gene zmerne.




Najnovejša izbera
umetniških in drugih

razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica št. 7.




C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000. Delniška glavica. K 6.000.000

Družba zavaruje: Stanje zavarovanih svot K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopj in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, prideleke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopljih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Natančneje pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijska ulica št. 1.

Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani

sprejema prijave na

III. 5 1/2 %

avstr. vojno posojilo

po originalnih pogojih t. j. po kurzu K 93-60, manj 1/2% provizije, torej po K 93-10 netto.

2777

Prospekti in priglasnice na razpolago pri blagajnah centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Splitu, Celovcu, Sarajevu in Celju.

Zajamčen uspeh ali pa donar nazaj. Zdravniški lakas o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bujne, lepe prsi
debite ob rabi med. 2481

Dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8-- Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, drogeriji Kane in „Adrija“.

1500 flanelnih odevj
skupaj ali posamezno 2726
odda takoj poceni
veletrgovina R. Stermecki, Celje.

Ustanovljeno 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA EBERL
črkostikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja 41
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Stroje za pripravljavanje krme
reporeznice, rezilnice : : : :
parilnice za krmo, mečkalne mlino
drobilnice, parilnice za živ. krmo
robkalnice za koruzo : : : :
stiskalnice za seno in slamo : :
izdelujejo in dobavljajo

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ 2725
II., Taborstrasse 71
tvornica poljedelskih in obrtniških strojev.
Ilustrovan katalog št. 725 gratis in franko.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti; žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Priporočamo specialno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.
Najnovjša KOSTUME Najnovjša

BLUZE i Plašče, jope i
Zalze — domače obleke
Perilo, čepice, modroci
in modne predmete. **KRILA**

Otroške oblekice in obleke za mladenke.
Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.
Pošilja na izbiro tudi na deželo.

A. KUNST
Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovili vzorce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

Žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Kazenskim carinikom se
položijo s poročilom.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilnik, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.

JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?
72

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarni pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. I steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliznost in prehlajenje
je v tem času za otroke najboljšje preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpotčev sok**. — I steklenica I krono.
Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušeni domači zdravila.
Izborna toaletna sredstva „Ada“.
Vedno sveže gumijevе specialitete
Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagajen.
Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.
Vinko Proháčka
lekarna pri zlatem orlu
Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

!Šivalni stroji!
„Singer“ in „Kaysor“ s podolgastim, okroglim čolničkom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo so kuptje najboljše in najceneje pri firmi
A. WEISSBERG, tvorniška zaloga
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.
Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za
nakup in prodajo zemljišč in posestev
VALENTIN ACCETTO 1767
zapriseženi sodni izvedenec
Ljubljana, Trnovski pristan 14.
Prodajali ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestev, vile in zemljišča na izbero. — Tajnost zajamčena. —

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote čalec nadkrijajoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.
Priporočila in izpričevala 1408
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zapriose- zeni strokovnjak c. kr. dež. sodišča
Ljubljana, Kongresni trg 15.
(Nasproti nunske cerkve.)
Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev
na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga glasbenega orodja, strun in muzikalij.
Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hölbl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapska, Lauberger & Gloss.
Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).
Obrok od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamena najugodnejša. Uglavljevanje ter popravila strokovno in cenovno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „polelna“ pri kričačih, ki se drzno govoriti o „dobrem blagu“, daš nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji
za gospode in gospe so nogam najbolj priljubljeni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri
JULIJI STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.
Goyserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Svoje častite odjemalce
vkljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.
Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

Agentura: Fran Sever**Trst, Stadion 24**

posreduje prodajo vseh doželnih
pridelkov in izdelkov,
posreduje nakup vsakterega v Trstu
nahajajočega se blaga. 2622

Mleko, maslo, sir, jajca, suho
sadje, orehe, komno, masti, špek,
salami itd. plačuje po najvišji cen.

Sveže češplje

in

hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po
najboljših cenah 2014

veležganjarna sadja

M. Rosner & Co., Ljubljana.

Divji ter pravi

kostanj

suhe češplje, suhe hruške, laneno in
konopljeno seme, bučna zrna, proso,
krompir, želod, ježice (Knopper), orehe,
vosek, vinski kamen, suhe gobe, pre-
divo, sveže sadje, sploh vse deželne
pridelke skupi

veletrgovina Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi prazna oljnata in petro-
lojske sode, vse vrste vreče, steklenice
z zavojem za mineralno vodo.

2480

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

• Izposojevanje •
ob mrtvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najti-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
• in balkone. •
Vsakovrstne sadike do
najzlahtnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar,
• vrtnar. Ljubljana. •

**B. GÖTZL****LJUBLJANA, Mestni trg 19**

priporoča

krasne novosti jesenskih in zimskih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Zemaljska industrijalna banka d. d.

(Landes-Industriebank A. G.)

Budimpešta, V. Ferencz József-ter 6

obavlja nakup in prodajo

blaga v komisiji.**Daje tudi posojila****na v javnih skladiščih ležeče blago.**

Naslov za brzjavke:

„Industrijale“. Telefon 131—65, 131—66.

Kopalnapeč

(Badeofen)

2786

SE KUPI.

Ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda«.

Kupim in dobro plačam več stare
še dobro ohranjene

: obleke. :

Kupim tudi stare

: čevlje :

in

pohištvo.

Naslov

1693

Bratovž Vid, Ljubljana.

Sprejme se takoj

učenec

v večjo trgovino na Notranjskem,

mešane stroke, s potrebno šolsko naobrazbo.
Prednost imajo tisti, ki so obiskovali me-
ščansko ali drugo srednjo šolo.

Jstatham se sprejme izvežbana in spretna

prodajalka

s 1. decembrom t. l. 2753

Kje, pove iz prijaznosti upr. »Sl. Nar.«.

Popravila in preoblike
točno in cen.Popravila in preoblike
točno in cen.

Najcenejše

**dežnike
in solčnike**

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

Ustanovljena leta 1881.

Vsak šolarček lahko pomaga, da se omili pomarjkanje krmil in maščobnih snovi.

Centrala za krmo c. kr. poljedelskega ministrstva na Du-
naju I, Grattnerhof 1, kupuje oljnata semena in sadože po na-
slednjih cenah:

Bučne peške à K 30.—

Peške solčnih rož à „ 50.—

Bukvice (izluščen žir) à „ 100.—

Peške sladkornih melon in

vodenih dinj à „ 60.—

Kumarne peške à „ 35.—

dalje vsa druga oljnata semena in zrna kakor n. pr.:

Semena lipe, berovca, smreke, jelke, hoje, macesna, dalje orehe,
ki za človeka niso več užitni i. t. d. po cenah, ki odgovarjajo vsebini olja
in vrednosti krmc.

V svrhu domembe glede cen naj se pošlje na centralo za krmila,
Dunaj I, Grattnerhof 1, vzorec srednje vrste kot vzorec brez vrednosti.

Cene veljajo za 100 kg za zdravo, ne jalovo, suho blago, ki je prosto pri-
mesi, za množine nad 50 kg od železniške postaje dobavitelja, za manjše množine
franko Dunaj, izvzemši vreče, katere se plača á K 3-50 za 100 kg netto.

Pred odpošiljativjo naj se naznani količina in kraj vložnega blaga centrali
za krmila, ki določijo tozadevna navodila za razpošiljatev.

Blago se po despotju takoj plača v gotovini ali pa se nakaže
vojni oskrbi pod naslovom, ki ga želi odpošiljatelj blaga.

Centrala za krmila odda nakupljena oljnata semena, sadože, zrna i. t. d.
pod egido c. kr. trgovskega ministrstva ustanovljeni in s sodelovanjem zastop-
nikov vlade delujoči Avstrijski centrali olja in maščob d. dr. Dunaj I,
(Österreichische Öl- und Fettzentrale A. G.), Stubenring 8/10, ki jih predela
deloma v maščobne snovi in oljnate prese.

2790